ПРОМОВА ПОСЛА МІСЬКОВА В АЛБЕРТІЙСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ

(Продовження зі сторони 3-ої)

ших горожан бодай у нагляд випадках.

Жадає лішної контролі над асекураційними компаніями

Пане президенте! Я хочу порушити одну важну справу, а це справу асекурації від огню. Люди асекуруються від огню, щоб в разі випадку бути забезпеченими, та асекураційні компанії через своїх агентів надуживають довіря асекурованих. Чоловік асекурує свою хату чи інший будинок або річі від огню і роками платить асекурацію, а в разі випадку, компанія не хоче заплатити асекуровану суму, опираючися на тому, що знищений огнем будинок чи річі не варті були асекурованої суми, та дають в деяких випадках навіть меншу половину асекурованої суми. Я дам ось такий примір: В моїм виборчому окрузі, церковна громада роками асекурувала свою величезну церкву, коли одна полиса кінчалась, асекураційна компанія присилала нову полису на ту саму суму, тобто $8,000. Сталось, що церква згоріла, а асекураційна компанія не хоче заплатити більш відшкодування як $3,500. Це є крижаження людей, які з довірям відносились до асекураційної компанії. Коли такий агент асекураційної компанії асекурує чийсь будинок, чи річі, то певно що він знає вартість їх, і коли вартість не є дійсна, то повинна компанія сказати це асекурованому, та зменшити асекураційну полису, а не аж по огні доказувати безвідставно, що асекурація була завелика. Люди роками платять полису, щоб бути забезпеченими на випадок огню, а тут одним словом та почерком пера компанія уневажнює асекуровану вартість. Це тропа заведена кривда і так потерпівшим, яку треба конечно усунути на будуче. Я сподіюсь, що ця Палата вгляне в справу близше, та ухвалить закон, яким будуть забезпечені та охоронені від надужиття ті, які асекуруються на випадок огню. В багато случаях, агенти які оціновують вартість знищену огнем, кажуть асекурованим підписувати документи, яких вони не розуміють та не мають поняття про них, уневажнюючи асекурованого, що дістане повну суму як нагородження, а опісля показується, що асекурованого ошукано, бо він підписав документ на далеко меншу суму винагородження за огонь. Правительство повинно мати певну власть над цими справами, повинно оборонити пошкодуваних, а тим самим уменшиться багато нарікань та непотрібних судових процесів.

Обстоює державну охорону здоровля

Дальше не можемо пустити мимо, щоб не ввести в життя нового закону, який би дав спромоглість лікування й найбіднішому горожанинові. Цей Сойм повинен ухвалити закон, щоб забезпечити лікування хорому, чи то в приватнім домі, чи то в лічниці-шпиталі. Лікарська услуга, шпиталь та потрібна медицина повинна належатися кожному, хто тільки потребує. Слабість, це не приватна справа, не справа звичайна, бо хорувальний не годен працювати, що не заробляє не тільки для себе але й для своєї родини. Він через слабість убожіє, та не годен сповнити своїх горожанських обовязків, тому держава повинна заопікуватись хорим, та дати всяку можливу поміч. Новим законом не лише що заопікуємось хорими, але й утремо не одну гірку сльозу його чи його родині, яко не менше терпить від хорого, через його слабість.

Критикує спосіб стягування довгів

Я бажаю звернути увагу достойних послів отсего Сойму, що нинішнє збирання податків муніципалами, відбувається в дуже непрактичний спосіб, а навіть пожалування гідний. За заметений податок муніципалітет має право продати фарму, повідомлюючи про це фармера 60 днів наперед. Представте собі, що в цей тяжкий час фармер нізк не годен роздобути потрібних грошей, щоб охоронити свою фарму та свій теплий куточок від продажі. Які тортури уноді він переживає, знаючи, що його фарма йде на лицитацію, а він зі своєю родиною опиниться на улиці. Його прямо береться божевілля. А по 60 днях повідомляють його, що його фарма не спродана, через надто високу ціну, обтяжуючи продаж. Ми повинні найти та мати кращий спосіб збирання податків і я сподіюсь, що департмент муніципалів вгляне в цю справу та знайгодить її в належний та більш практичний спосіб, без мінних ужасів тортур і так скривдженого уже фармерського населення.

Банкс, щоби домінія знизила довги і проценти

Пане Президенте! Найбільшою проблемою цеї Палати, це проблема провінціальних довгів та приватних довгів. Безробіття збільшається, все питання з роботи людей кладе в ряди на ласку нашої провінції. Правительство примушене занятись ними та дати їм і їхнім родинам як лише можливе удержання та одягти їхні дітоньки, щоб могли учащати до школи. На що допомогу правительство мусить асигнувати чимраз то більші суми гроша. Дальше правительство не може заведбувати своїх провінціальних довгів, які стали більші через обниження нашого доляра на світовому ринкові, а збільшення дійсної стопи, кладе нашу провінцію, а заразом і теперішний уряд у дуже прикре положення. Ми повинні й обовязані робити всякі можливі заходи, щоб домініяльне правительство взялось до розвязання питання довгу та процентової стопи. Після стану річей, який панує тепер, я не годен бачити, як можна платити довги. Домініяльний уряд мусить найти точку виходу і або знести довги або їх обнизити до тої степени, як вартість всего обнижилась, та обнизити процентову стопу. Я маю на увазі не лише провінціальні довги, але й довги приватні. Без знесення довгів та обниження процентової стопи ми отцеї фінансової скомплікації кризи не позбудемось ніколи і чим скорше це питання буде розвязане, тим скорше уневажимо себе від непотрібного [illegible] та вертаємось до праці для добра наших горожан.

Склепарі повинні найти охорону

Новий закон в нашій провінції охороняє фармерів та власителів домів від руїни, недозволяючи кредиторам робити якої легальної судової акції проти довжників. Бюро Полагоджування Довгів охоронило досі багато нашого трудолюбивого фармерства від неминучої руїни, а від тепер тоже буде охороняти й міське населення від утрати своїх домівок. Я жалію, що під цей закон не є включені і наші крамарі-шторники, які в минулому році, тобто в 1932 роздали людям кредиту у нашій провінції на 40 міліонів долярів. Вони й нині дають можливий кредит своїм покупцям в нашій провінції і ми не повинні позволити, щоб їх кредитори-гольсейли мали можність ліцитувати їх. Я дуже був би рад, щоб крамарі-шторники в нашій провінції тоже підлягали новому актові Полагодження Довгів, "Дебт Аджостмент Ект".

Фармері повинні уважати щоб перше могли мати забезпечене життя. Друге щоб мали відповідні средства до ведення своєї господарки, третє щоб могли платити податок, а четверте, коли можливо, то сплачувати довг. Та коли обставини не поліпшаться, то нема що й думати про сплачування якого то не будоб довгу, кредитові мусять ждати та й ждати, аж їм вапикриться. Мені дивно, що домініяльне правительство досі не вглянуло глубше у справу та не взялось само охоронити наше робітництво від безробіття через асекурацію на безробіття, на наших фармерів від руїни через знесення або бодай обниження довгів та обниження процентової стопи. Таким лише способом можна зліквідувати минішну кризу та привернути добробут нашим працьовитим та вірним горожанам.

Порівнує несправедливість в платенню процентів

Пане Президенте! У цім Соймі на погольських кріслах засідають тоже фармері та сини фармерів. Я сам є сином фармерським та добре знаю й розумію положення нашого фармерства та робітництва. Це ще не вистарчає, що ми в нашій провінції взяли в охорону наших фармерів не дозволяючи кредиторам виганяти їх на вулицю. Фармер нині не сплачує довгу, бо не в силі, але це не значить, що його довг стоїть на місці, ні! Довг його побільшується з року на рік через зріст процентів. І коли нині фармерське населення потопає в чим раз то більше багно довгів, то наші фінансісти й тут користають. Для приміру у мене є ось такий доказ. Коли наш фармер позичив в 1927-му році $100.00, то на заплачення проценту, йому треба було вісім бушлів пшениці, та на заплачення того самого проценту треба йому нині 32 бушлі пшениці, це значить, що наш фармер тяжко скривджений. Приглянься тепер тому фінансістові, який позичив тому фармерові $100.00. За процент в 1927-му році він дістав від фармера 8 бушлів пшениці, за які купив певну скількість потрібних товарів, та нині той сам фінансіст бере у того фармера за той самий процент 32 бушлі пшениці, за які може дістати багато більше потрібних товарів як в 1927-му році. Це є наглядний доказ, що домініяльне правительство є щирою матірю для одної класи горожан, а безпосередною мачухою для нашої класи горожан тої самої країни. Чи не є справедливим та оправданим, я лишаю достойним послам цего Сойму відповісти, та рознудити обі класі горожан. Я вірю, що кожному ясно з поміщеного, що лише знесення довгів та обниження процентової стопи може розвязати питання нинішнього положення.

Я знаю, що за такі висказами питають нас як комуністів, та прошу зрозуміти що комунізм тут ні при чім. Наші канадійські горожане виросли в демократичному дусі і я певний, що комуністична пропаганда їх не учиться. Вони як льояльні горожане цеї свободолюбивої країни не хотять кращого ладу через насильство та кровопролиття. Ні! Вони тому обєднуються в Федерацію Кооперативної Господарки, "С.С.Ф." та вірять, що при добрій волі та щирій праці можна ввести в нашій державі кращі соціяльні закони, які гарантувалиб не тільки пуждене іствування, але добре життя усім горожанам без ріжниці походження, поглядів та стану. Опозиція, кром робітничих послів, не пропускає найменшої нагоди, щоб не перечхатись вздовж та поперек по "С.С.Ф." (Федерації Кооперативної Господарки) зі своєю критикою. Та я завважаю, що кожний посол опозиції найшов шось доброго в С.С.Ф., а коли зібрати разом кожного добру сторону, яку він бачить, то вираз виходить платформою Федерації Кооперативної Господарки, яку в часті опозиція признає на зиме не любить імени. Не лише опозиція критикує С.С.Ф., але й комуністи уважають С.С.Ф. найбільшим своїм ворогом, бо не насильством, але мирним способом хоче ця нова організація завести конечні соціяльні зміни, які скорше чи пізніще мусять наступити. За те комуністи уважають консерватів за найбільших своїх приятелів, бо консервати не признають ніяких змін, а тим самим признають цей лад добрим та незмінним. Це дає нагоду комуністам побільшувати свої ряди та виявити своїх однодумців, що лише насильним способом можна поробити певні зміни. При Федерації Кооперативної Господарки гуртуються найкращі сили нашого свободолюбивого краю, які не бажають крови, які не хотять по трупах своїх братів дійти до кращого соціяльного устрою, але вірять, що у нас є ще на стільки умовні сили та вирозумілости, що кращу будучність можемо збудувати обопільним вирозумінням себе обох клас, тобто працюючої та капіталістичної. Хай достойні посли опозиції не дивлятся на цю справу окулярами закрашеними партійною вузькоглядностю, хай забудуть та позбудуться на все гордої слави свої минувшини, не минуло, ми живемо в нинішній добі та серед інших обставин і взасне до тої доби, обставин та вимог нашого вільного та трудолюбивого горожанства, мусимо припоровляти нові закони, закони справедливости для всіх клас нашого суспільства. Лише обопільним вирозумінням себе та кооперацією можемо уратувати нашу державу та горожан від того гіркого положення, в якому находимося нині.

Пане Президенте та Світлий Соймє! Жалію, що нині нема між нами присутного Достойного нашого Премієра, пана Бравнлого, якого здоровля не позволило на це, та я хочу сказати, що так довго, як при кермі нашої провінції находиться Достойний Премієр повний здібностей, витревалости та посвяти, що при добрій кооперації з ним, удасться нам освободити нашу провінцію від довгів, а тим самим збудуємо краще завтра для всього нашого населення.

МЕКІН АТАКУЄ ПРЕМІЄРА

(Продовження зі сторони 1-ої)

(субсідій) елементарним школам на кольонії.

Зрівноваження буджету, по думці посла Мекіна, не практичне, бо таким робом обнижується далі купчу силу.

"Як довго будемо ми продовжувати такий курс?" — питав Мекін.

Посол підчеркнув, що він є відвічальний тільки перед людьми, які його вибрали, а не перед ніким іншим.

Мекін думає, що для спільної праці в користь провінції партійні вважки повинні бути пірвані і він сподіється, що коли "Дебт Аджостмент Ект" прийде під обради сойму, партійні вважки мабуть пірвуться.

"Коли ця сесія не принесе кращих плодів чим досі, то ми всі повинні бути осуджені народом, що не потрапили сповнити своїх завдань" — сказав Мекін.

На запити, чи посол Мекін думає перейти на сторону опозиції, він відповів, що до опозиції переходити ані не думає, бо висказувати свою незалежну думку має право з місця, на якому сидить вже тринацятий рік, до чого йому дали право його виборці.

КОРИСТАЙТЕ З НАШОЇ ОФЕРТИ!

Цінна Премія для Передплатників "Фармерського Голосу"

КОЖНОМУ НОВОМУ ПЕРЕДПЛАТНИКОВІ, ЩО ПРИШЛЕ ЦІЛОРІЧНУ ПЕРЕДПЛАТУ НА "ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС" В СУМІ ОДНОГО ДОЛЯРА ВИШЛЕМО

В ПРЕМІЇ

ЦІННУ КНИЖКУ, ПІД НАГОЛОВКОМ:

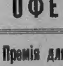

ДУРНІ ДІТИ

ПОВІСТЬ ІЗ ПОВОЄННОЇ ДОБИ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

"Дурними дітьми" називає батько — священик в галицькому селі — свого сина і дочку за те, що вони будучи свідомими членами свойого поневоленого народу, зрікаються вигідного життя, а кидаються у вир визвольної боротьби, за що попадають в тюрму, де через довгі місяці переносять страшні каторжні тортури. Та муки не тільки їх не відстрашують, а противно загартовують їх до боротьби за волю свойого народа.

Книжка обіймає 105 сторін друку звичайного книжкового формату. Читається з великим захопленням.

Передплату шліть на адресу:—

The Farmers' Voice

10336—96th STREET, EDMONTON, ALTA.

Щадіть Гроші на Направках Ваших Авт!

НАША РОБІТНЯ ЗАОСМОТРЕНА В НАЙНОВІЩІ ПРИБОРИ ДО ВИКОНАННЯ ВСЯКИХ НАПРАВОК.

Зайдіть до нас зани підете де інде й переконайтесь, що ми защадимо вам гроші.

JOE BABIUK

Телефон 28388 — 10236 - 96th Street, — Edmonton, Alta.

В РІЧНИЦЮ СМЕРТИ БОРИСА ОСТАПА ПЛАВЮКА

Помершого 14-го березня, 1932

На віки забрались від тих що любили,
Скошений мов цвітка зза раннa,
Так тяжко переживати утрату тебе
Я не усмирити серця ридання.
Колиб хоч чули прощання його,
Або хоч були при скони,
Не булоб так тяжко розстатись із ним,
Хотя він у Творця на лоні.

Ольга і Славка.

Тихо спиш Борисе,
Як любо імя твоє спімнути,
За життя любили ми тебе
Й по смерти неможем позабути.
Всегда думка про тебе у нас
Й душа зранена боліє,
О! колиб ще голос почути твій,
Бо серце із жалю мліє.
Почути твій Голос, булаб це радість,
Бо в смутку ми проживаєм,
Тугу за тобою, Борисе, наш любий
Над твою могилою величаєм.

Родичі, братя, сестри й баба.

ФАРМЕРСЬКА ДУМКА

Віють вітри, віють буйні, як дерева гнуться,
Наші посли у Оттаві лиш вічно жеруться.
Бо одні хочуть тарифи, а другі не хочуть
І так собі як і над всім голови морочуть.

О, Господи милосерний, дай ласки із неба,
Щоб фармері вибирали послів яких треба.
Як виберем таких послів, що за нас муть дбати,
То не будуть шпекулянти пів-дармо наш брати.

Вибираймо своїх послів, щоби були гідні,
То не будем у Канаді більше такі бідні.
Тому фармері в Канаді вже повинні знати
На ворога свойй класі голосу не дати.

Едмонтон. І. Г. МЕЛЬНИК.

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ
Пятниця, 24-го Березня, 1933.

ПШЕНИЦЯ:—	
Ч. 1. Нордерн	30½
Ч. 2. Нордерн	28
Ч. 3. Нордерн	26½
Ч. 4. Нордерн	25
Ч. 5. Нордерн	23
Ч. 6. Нордерн	22
На годівлю	19
ОВЕС:—	
Ч. 2. С. В.	11
Ч. 3. С. В.	8
Екстра ч. 1. на годівлю	8
Ч. 2. на годівлю	7½
Ч. 3. на годівлю	6½
ЯЧМІНЬ:—	
Ч. 3. С. В.	13
Ч. 4. С. В.	10½
Ч. 5. С. В.	9½
ЖИТО:—	
Ч. 2. С. В.	15½
Ч. 3. С. В.	13½
Ч. 4. С. В.	9½
ЛЕН:—	
Ч. 1. С. В.	57½
Ч. 2. С. В.	53
Ч. 3. С. В.	41

ЦІНИ ХУДОБИ В ЕДМОНТОНІ
Пятниця, 24-го Березня, 1933.

ТЕЛЯТА:—	
Легкої ваги	$3.50 до $4.00
Середні	$2.75 до $3.25
БИКИ:—	
Добрі	$3.00 до $3.50
Середні	$2.25 до $2.75
Звичайні	$1.50 до $2.00
ЯЛІВКИ:—	
Добрі на заріз	$2.75 до $3.25
Середні	$2.25 до $2.75
Звичайні	$1.50 до $2.00
КОРОВИ:—	
Вибрані, легкі	$1.75 до $2.25
Звичайні	$1.00 до $1.50
На консерву	.50 до $1.00
БУГАЇ:—	$1.00 до $1.50
СВИНІ:—Беконні	$4.85
ВІВЦІ:—	
Ягнята	$4.25 до $4.50
Річні	$2.25 до $3.25
Вівці	$1.00 до $2.00

ЯЙЦЯ

Продуцентам плачено:	
За екстра	10ц.
За перші	8ц.
За менші екстра	6ц.
Ціна, яку платять консументи в сторах:	
За екстра	22ц.
За перші	20ц.
За менші екстра	16ц.

УКРАЇНСЬКА БЛЯХАРНЯ І ПЛЬОМБЕРНЯ
Виконуємо Всякі Пльомберські Роботи, Укладаємо Форнеси, Парові і Газові Огрівання.
НАША ЦІНА УМІРКОВАНА
Удавайтесь до:—
Ross Plumbing & Heating Co.
10322—96th Street
Edmonton, -:- Alberta
Телефон 26721
Н. Шпачинський, Менаджер.

НАЙКРАЩІ ФОТОГРАФІЇ ЗА НАЙНИЖЧІ ЦІНИ
дістанете в
SIGERIST STUDIO
9943 Jasper Ave. Edmonton

Фармері Околиці Андрю!
КУПУЮЧИ В СКЛЕПІ ЕМІЛЯ ТОМАШЕВСЬКОГО
дістанете все свіжі товари і по уміркованих цінах

N. ROMANIUK
Адвокат і Нотар
Телефони:
Офісу 26629; Рез. 82705
304 McLeod Bldg., Edmonton

G. H. VanAllen & Co.
G. H. VANALLEN, K.C.
THEODORE COHEN, LL.B.
Адвокати
2 National Trust Building,
Edmonton, Alta.
Phone 22828

АДВОКАТСЬКА ФІРМА
Harvie, Bury & Yanda
Полагоджує всякі судові справи, як цивільні, кримінальні і т.д. Пишіть по українськи.
802 Bank of Toronto Bldg.
Phone 22118 EDMONTON

Office Phone 21982 House Phone 23588
E. C. DARLING
АДВОКАТ
707 McLeod Bldg., Edmonton, Alta.
and Smoky Lake, Alta.

Др. В. С. НЕВЧАС
ЛІКАР-ХІРУРГ І АКУШЕР
Тел. Офісу 23132 — Рез. 24584
4 Bradburn - Thomson Block,
Next to Army & Navy Store

Телефон Офісу 24416
Др. І. Верхомин
ЛІКАР - ХІРУРГ
Тел. Резиденції 73158
Електро-Терапія
Christie Grant Block,
Др. Ф. Ґовда
ДЕНТИСТ
Тел. Резиденції 23219
-:- Edmonton, Alberta

ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС

The Farmers' Voice

Часопис Присвячений Фармерським та Робітничим Справам

ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС
Виходить що два тижні, кожного 10-го і 25-го дня в місяці.
Передплата виносить на рік $1.00, на місяць 50ц.
10336 — 96-та вулиця.
Едмонтон, Алберта.

THE FARMERS' VOICE
Ukrainian Semi-Monthly
Published on the 10th and 25th day of each month.
10336—96th Street
Edmonton, Alberta.
Phone 24771

РІК II. ЧИСЛО 7. ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА, 10-го КВІТНЯ, 1933. EDMONTON, ALBERTA, APRIL 10th, 1933. No. 7. VOL. II.

При Добрій Волі Твориться Великі Діла

До найбільш неприємних справ кожного видавництва, являється пригадка для читачів, щоби вирівнювали точно свою передплату, та помагали поширювати часопис збиранням нових передплатників. Та як неприємною така справа не булаб, то більш неприємним для читачів часопису, яким вони дорожать, булби його упадок через брак фондів на його видавання, або його неточна поява з тих самих причин — з браку фондів. Але куди краще видавництву знести ту неприємність для користи самих читачів і для справи і ідеї якій видавництво служить, і пригадати читачам їхній обовязок на точне відновлення передплати, та попросити людей доброї волі приєднувати нових передплатників, що являється єдиною піддержкою часопису, чим допустити до неприємних наслідків.

Такі пригадки роблять навіть старі видавництва, які здавалосьби вже, як кажеться, мають десятки тисяч передплатників, мають які-такі доходи з оголошень, і "Фармерський Голос", який ще не може похвалитися такими набутками, не може бути в тому случаю вийнятком. В ньому, як в новому і не заосмотреному в фонди видавництві, вимоги на іствування такіж самі як і в старших видавництвах. Так само й він ("Ф. Г.") мусить берегти своє "здоровля", щоби не попасти в сухоти, (недостатки), які перервалиб нитку його життя.

Невідрадні, тяжкі часи, в яких прийшлося видавати наш часопис, це часи, в яких Видавництво з гори знало, що йому терням встелена дорога, що в виді відносин, треба буде боротися з недостатками, але брак такого часопису, яким є "Ф. Г.", брак цього плугатора, який взявся орати ту запущену й бурянами заросль просвітньо-економічну й політичну ділянку серед нашого фармерства й робітництва, викликав його появу, як раз в часі, в якому його поява була найбільш конечною і тою конечністю подиктована. Що поява "Ф. Г." зівсім виправдана, доказом того більше, як на ці часи можна було сподіватися число передплатників і десятки листів признання від читачів й подяки за підняте діло. Писали деякі читачі, що прямо подивляють відвагу Видавництва пускатися в таку тяжку крізу з часописом, але й зарівно твердили, що ідея і справа, якій часопис служить найбільш на часі. І ці признання, те заінтересовання нашим часописом, які досі він вспів позискати серед людей, які зрозуміли вагу й конечність такого часопису, є найкращою винагородою для Видавництва за ту відвагу серед такої непривітливої бурі ширити ідеї спільмічного визволення. Ті признання й одушевлення часописом скріплюють у Видавництві духа нести той тягар, який ті признання немов облекшують, однак видатки за папір, чорнило, почту і прочі получені з видаванням часопису, признаннями і похвалами платити не годні і хоч нам неприємно писати, уважаємо в інтересі Видавництва і в інтересі вас, Читачів, які дорожите цим часописом, віднестися до вас з зазивом вложити на себе куди лекший обовязок, чим вложило на себе Видавництво, попрацювати над поширенням часопису збиранням передплати, а тих, що залягають з передплатою негайно відновити.

Весна і літо, це навіть для старих видавництв, свойого рода "передновок", а для "Ф. Г." тимбільше.

Часи тяжкі, за гроші тяжче чим коли небудь. Ми це знаємо й наші матеріяли в часописі про це свідчать, але все таки при добрій волі і охоті кожний дотеперішний передплатник може зібрати, одну чи кілька нових передплат на піддержання часопису. За газету треба подбати, не менше чим газета дбає, аби містити для читачів інтересні матеріяли і щоби вона на час вийшла. Коли Видавництво мусить гризтися де взяти грошей на видатки (а ви знаєте, що банки кредиту не дають), то згризена голова не служить до думання і перо, як закопане по папері не водить.

Надходять Великодні Свята, Воскресення Христове, стрічаєтеся з приятелями, сусідами, коло церкви, в Народнім Домі, чи принагідно на Святах, не забувайте про свій часопис "Ф. Г.", заінтересуйте приятеля ним, спитайте чи передплачує, а коли ні, наклоніть щоби став передплатником і дав її на ваші руки, чи самий переслав. Помагаючи поширити "Ф. Г." помагаєте йому матеріяльно і морально нести світло правди, вказувати шлях боротьби за кращу долю і волю фармерів та за кращий суспільний лад.

На цьому місці бажаємо рівнож висловити від Видавництва прилюдну подяку всім тим щирим прихильникам, що досі трудилися для часопису й зібрали для Видавництва від часу появи кілька соток передплатників, а іменно: Петрові Адамцеві з Торсби, Г. Гарасимові і Н. Филипові з Іннісфрі, П. Мельникові і І. Василинчукові з Кагани, Е. Томашевському з Андрю, М. Джеврі з Кейлеленд, Н. Беднарському з Мирнам, І. Грикуляковi зі Слави, Йос. Ясенчукові з Белліс, М. Евстафієвичові з Завала, Ф. Юрковому з Радвей, Ф. Музиці і А. Манилюкові з Вегревил, Ст. Боровському з Мондер, В. Лукассевічові з Стубно, Дмитрові Солянчові з Саскатун, В. Мельничукові і П. Слюсарчукові з Бостон, Злучених Держав.

Колиби кожний наш читач зібрав стільки педеплатників, що вище згадані громадяне, (є між ними й такі, що зібрали побільш чим 20), то "Ф. Г." до місяця перемінивсьби в тижневик!

Ану попробуйте, може й справді в короткому часі перемініте "Фармерський Голос" на тижневик. При добрій волі і охоті гору можна перенести...

ВИДАВНИЦТВО "Ф. Г."

Фармерсько-Робітничі Посли Домагаються Національного Кредитового Банку

Федерація Кооперативної Господарки внесла минулого вівтірка в оттавському парламенті пять точок легіслятивної програми, іменно: знаціоналізовання асекураційної системи, контролі процентової стопи, знесків і інвестацій, контрольованої інфляції, створення національного кредитового банку і змобілізування кредиту ради усунення безробіття національною конструктивною програмою.

В. Т. Лукас, Ю.Ф.А., посол з Кемроз зробив внесок, а Дж. С. Вудсворт секундував.

В дискусії над внеском забирали голос посли з консервативних лав, ліберальних та С.С.Ф. Між консервативними послами Перси Дейвіс, з Атабаска округу, був одним з тих правительственних послів, що заатакував золотий підклад грошей й домагався усунення золотого стандарду.

Чарлі Стюарт, з Едмонтону, також не щадив слів в виступі проти теперішної канадійської грошевої системи домагаючися негайного заведення контрольованої інфляції і усунення золотої валюти.

Новий Акт про Полагоджування Довгів Стає Правосильним

Коли наш часопис йшов на пресу, новий акт про Полагоджування Довгів (Дебт Аджостмент Бюро), який має заступити провізоричний акт, що був ухвалений місяць тому взад, перейшов стадію дискусійну в Рільничому Комітеті і буде підданий до третього читання і затвердження парляменту в суботу, 8-го квітня, саме перед закінченням теперішньої сесії. Парлямент буде відроченно пізною порою в суботу, або в понеділок 10-го квітня.

Після нового акту уряд має право назначити Раду з трьох членів, які мають полагоджувати довжні спори кредиторів і довжників, як також застерігає Акт право відклику перед одним або більше суддями Вищого Суду Алберти. Акт цей протектуватиме довжників, які поробили довги перед липнем, 1932 року. Акт охороняє перед утратою майна так фармерів, як і мешканців містів, коли мешкають на фармі чи в задовженому домі в місті.

Акт уповноважнює уряд назначувати одного або не більш чим трьох членів в комісію в місцевостях, які буде уряд вважати за пожадане такі комітети настановляти, для полагодження справ і ці комітети малиб кооперувати з Радою Бюра для Полагоджування Довгів в адміністрованню Акту.

Найважніщою мабуть клявзулею Акту є застереження, що кредитори не можуть починати судових кроків на відзискання задовжених реальностей, ані на секвестрації проти фармерів мешкаючих на фармі і проти властителів домів в місті, які в них мешкають, без попереднього одержання дозволу від Директора "Дебт Аджостмент" Ради.

Силою цього нового Акту всі дотеперішні вироки видані на продаж задовженого майна, які ще остаточно не зістали зліцитовані, зістали в завішенню і дальші кроки до зліцитовання зістали припинені й без дозволу Ради про Полагоджування Довгів не можуть бути переведені.

ФАРМЕРІ НЕГОДНІ ПЛАТИТИ ДОВГІВ

Беручи на увагу, що видукования бушля пшениці коштує 63½ цт., коли взяти пересічний видаток з акра 20 бушлів, то порівнавши пересічну ціну по 33 цт. за бушель за минулих три роки, то по словам Ю.Ф.А. посла Грісдейла з округа Оддс, провінція повинна проголосити мораторію з конечности аж до того часу, доки ціни пшениці не поправляться.

Посол Грісдейл є тої думки, що коли фармері зі своїх доходів годні будуть поплатити кошта получені з веденням господарки і лишити собі на прожиток, то булиб щасливі. Коли від фармерів вимагається сплачування довгів, то їх прямо зруйнується, що опісля болючо відібється на всякім іншім бизнесі.

СУМНІВИ ПРО ВИСЛІД КОМІСІЇ

Навязуючи до назначення комісії, яку канадійський уряд має назначити для провірення банкової системи в Канаді, Дж. С. Кутей (Ю.Ф.А., з Меклавд) сказав минулого тижня в парляменті, що до такої комісії повинні бути назначені відповідні економісти, між якими повинно бути бодай двох визначних економістів з Великої Британії. "Коли—говорив посол Кутей—уряд думає назначити до цьої комісії кількох ортодоксальних канадійських банкирів, то кращеб такої комісії й не назначувати."

Бо й справді пощо здалася комісія з банкирів, яка малаб провірювати діяльність банків! Банкирі собі не вороги і засуду проти себе не видадуть...

Канада може контролювати процентову стопу

Ф. П. Варкой, дорадник департаменту юстиції в Канаді, заявив перед "Банковим Комітетом" в домініяльнім парляменті, що на підставі канадійської конституції уряд має право означувати процентову стопу на всяких позичках і бондах.

Домагається зміни

Минулого тижня приняв албертійський парлямент внесок премієра Бравнлія, щоби домініяльний уряд скликав чимскорше конференцію, на якій малось би обговорити справу зміни Британсько-Північно - Американського Акту.

13,516 БЕЗРОБІТНИХ В АЛБЕРТІ

Албертійське Бюро Праці подало на днях звіт, що в Алберті по день 1-го квітня зареґістровано 13,510 безробітних, з чого 635 припадає на женщини, а решта мущини.

Місто Келґари має 6,672 безробітних мущин і 285 женщин, а Едмонтон має 4,764 мущин і 251 женщин. Решта безробітних з загального числа припадає на інші міста провінції.

ЯПОНІЯ ВИСТУПИЛА З ЛІГИ НАЦІЙ

При кінці минулого місяця виступила з Ліги Націй Японія, відкликаючи з Женеви свою репрезентацію.

Виступ з членства Ліги розвязує Японії руки до виповідження Китаєві війни не оглядаючися на Лігу Націй.

МАНДЖУРІЯ ЗАДЕРЖУЄ СОВІТСЬКІ ПОТЯГИ

Уряд держави "Манчуко" задержав біля стації Манчулі, на границі Сибірі, чотири совітські потяги, що мали переїздити через манджурську територію на Сибір. Причиною є непорозуміння між манджурською владою і совітським менаджером манджурської залізниці. Манджурський уряд заповів, що буде далі задержувати совітські потяги на своїй території, поки совітський заряд залізниці не зверне уваги на його жалоби.

ХОЧУТЬ БЕЗРОБІТНИХ ОЗОЛОТИТИ...

Щоби позбутися безфамілійних людей, які находяться на державній допомозі "реліфі" албертійські більші міста рішили вислали около 1000 осіб до Британської Колюмбії до роботи при полоканню золота.

Де саме находиться те золото, та чи багато його є, про це комішонер красної допомоги п. Мекензі не згадує, як і не згадує, за яку платню ті люде малиб там працювати. А варт би про це знати, бо'ж коли золото має таку велику вартість, яку йому сьогодня приписується, то повиннаб заробітна платня бути куди краща, чим мізерний "реліф".

Тяжко повірити, що ті "золоті" кемпи будуть багато ріжнитися від прочих кемпів, до яких висилається безробітних працювати серед таких умовин, що ті кемпи є нічим іншим як кемпами нової неволі.

Експорт яєць з Канади виносив в 1932 році 278,818 дозенів, вартости 68,004 долярів. В році 1931 експортовано з Канади 643,140 дозенів яєць вартости 156,340 долярів.

Помер Френк Олівер, Визначний Діяч

В пятницю, 31-го березня, ц. р. помер в Оттаві Дост. Френк Олівер, довголітний посол до федерального парляменту з Едмонтону і бувший міністер внутрішних справ в ліберальній адміністрації Лорієра в рр. 1905-1911. Помер в 80-ім році життя.

Покійний Френк Олівер приїхав до Едмонтону молодим чоловіком в 23-ім році життя, коли Едмонтон був звичайним годсонбейським фортом. Найблищою залізною стацією був тоді Вінніпег і звідти Френк Олівер прибув биками. Привіз зі собою стільки краму, що влізло ся на віз, і тут побіч годсонбейського форту заложив маленький склеп. Годсонбейський форт був на тому місці, де тепер пишаються будинки провінціонального парляменту. Будучи з заводу друкарем та добачуючи, що Західна Канада має перед собою велику будучність, Олівер вернув до Вінніпегу, звідки привіз з собою маленьку друкарню, кілька масток черенок і почав тут видавати першу на заході газетку "Едмонтон Бюлетин". Алберта, Саскачеван і Ассинібоя входили ще тоді в склад Північно Західних Територій. Теперішне столичне місто Ріджайна лежало тоді в Ассінібої і там був осідок Північно Західної Територіальної Ради, до якої Френк Олівер був вибраний делегатом в р. 1883 і заступав Едмонтон до 1896 р. В р. 1896 зістав вибраний послом до домініяльного парляменту. Був він тоді одиноким федеральним послом теперішної Алберти. Вийшов він як независимий ліберал, але опісля перейшов на сторону ліберального уряду під проводом премієра Лоріє. В виборах 1900 року був поновно вибраний послом з ліберальної партії. Його опонентом був тоді теперішний премієр Бенйет, який лишився з голосами далеко позаду Олівера. Ці часи вже памятають наші старі іміґранти. Про кандидатуру Олівера говорилося загально, як про "губерманського кандидата", а про кандидатуру Беннета, який йшов з рамени консервативної партії, говорили наші люде, як про кандидата "сіпіярського".

Завдяки заходам Олівера, до Едмонтону збудовано дві трансконтинентальні залізничі лінії С.Н.Р. і Гренд Тронк, які значно причинилися до розвитку середущої Алберти. Популярність, якою тішився Френк Олівер серед населення була так велико, що підчас виборів 1904 року він знова зістав вибраний послом на едмонтонський федеральний округ, який тоді розтягався від границі Британської Колюмбії на заході, аж до границь Саскачевану на сході. Його опонентом з консервативної партії був тоді Ричард Сікорд.

В 1905 році уряд іменував його міністром справ внутрішних і коли західним провінціям в тому році надано провінціональну автономію, за впливами Олівера Едмонтон назначено столичним містом Алберти. Не від річі буде згадати, що місто Келґари, яке тоді було осередком більше заселеної полоси, зело завзяту боротьбу, щоб воно стало столичним містом, але Френк Олівер, як міністер справ внутрішних своїми впливами потрапив вибороти ту почесть для Едмонтону.

З упадком ліберальної адміністрації в 1911 році, Олівер наслідком зміни уряду перестав бути міністром. Його партія залишилася в опозиції.

Коли в 1914 році консервативний уряд Бордена дався втягнути в европейську війну, так покійний Лоріє як і Френк Олівер в парляменті і поза парляментом критикували крок уряду, домагаючися від уряду, щоби він з тою справою віднісся до народу, який виявивби свою волю голосованням, але уряд поставив на свойому.

В 1917-му році Олівер був вибраний послом з Едмонтону більш чим 2,000 голосами проти консервативного кандидата бриґ. ґен. Грісбаха, але коли надійшли жовнірські голоси з фронту в Франції, які дали більшість консервативному кандидатові, вибір проголошено в користь Оліверового опонента.

Від тоді покійний Олівер віддався більш праці на полі публіцистичному, як редактор і видавець "Едмонтон Бюлетин".

Будучи непримиримим противником тих лібералів, які в більшости перейшли в лави юнійного (розумій консервативного) правительства, здорово бичував своїх партійників за відступлення від ліберальних принципів на чім дуже потерпів матеріяльно так особисто, як і його газета. Дійшло до того, що в 1924-му році "Бюлетин" під тягарами довгів мусів перестати виходити, аж доки опісля не відкупив його теперішний видавець.

В році 1924-му, коли Френк Олівер був матеріяльно зівсім зубожілий, тодішне правительство Мекензі Кінга заіменувало його членом Залізничої Комісії, на якому становищі й захопила його смерть.

Тіло його спроваджено до Едмонтону, де живе його дружина, три замужні дочки й один син і похоронено у вівторок, 4-го квітня при найбільшому здвизі народа.

В похороні Олівера взяв офіціяльну участь уряд Алберти і провінціональні посли, міський уряд, та велике число горожан не тільки Едмонтону, але й з цілої провінції.

Між десятками вінців зложили в його память на гробі вінець і українці, що групуються при Інст. ім. Грушевського і при Кат. Народнім Домі міста Едмонтону з написом: "В память Великого Канадійця — від Канадійських Українців".

9,500,000 ДІТЕЙ ПОЗБАВЛЕНІ НАУКИ

Комішонер Освітного Департаменту Зл. Держав, В. Дж. Купер одобрив звіт проф. Павла Р. Морта і його співпрацівників Учительської Колегії в Ню Йорку, який то звіт виказує, що в Злучених Державах наслідком депресії 9,500,000 дітей не учащає до школи тому, що з браку грошей школи позамикано. В звіті говориться, що замикання шкіл з кожним днем зростає.

Це вам наслідки капіталістичної господарки.

ДАВ БАНКИРАМ ДОБРУ ВІДПОВІДЬ

Коли банкирі стейту Миннесота в Зл. Державах предложили фармерсько-робітничому говернорові Олсонові домагання за зниженням для них податків о 25 проент, говернор пригадав їм, що вони повинні почати знижку від себе і знизити процентову стопу від позичок.

Міста без Податків

В Злучених Державах є 84 містів, які зівсім не колектують міської такси, не тому що їм не треба грошей на вдержання міської адміністрації і ведення господарки, а по просту з тої причини, що ці міста є власниками всіх публичних підприємств, з яких доходи приносять населенню стільки грошей, що податків платити не треба.

От що то значить кооперативна господарка!

ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС

Український двотижневик, присвячений інтересам українських фармерів і робітників.

Видає Спілка "Фармерського Голосу" кождого 10-го і 25-го дня в місяці, під числом 10336—96-та вулиця, в Едмонтоні, Альберта.

ІВАН СОЛЯНИЧ, Управитель, Т. ТОМАШЕВСЬКИЙ, Редактор.

Передплата виносить на рік $1.00, на пів року 50 центів, на чверть року 25с.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ ВИСИЛАЄТЬСЯ НА БАЖАННЯ.

Редакція за оголошення не відповідає.

The Farmers' Voice

Semi-monthly paper, devoted to the interests of Ukrainian Farmers and Workers.

Published on the 10th and 25th day of each month by THE FARMERS' VOICE PUBLISHING CO

10336—96th Street, Edmonton, Alberta.

JOHN SOLLANYCH, Manager. THOS. TOMASHAVSKY, Editor.

Subscription Rates: $1.00 yearly; 50c half-yearly; 25c quarterly.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION

Telephone 24171.

Address: THE FARMERS' VOICE 10336—96th Street -1- Edmonton, Alberta

ВІД СЛІВ ДО ДІЛ

Ніде правди заховати, що наші фармері за близько 35 літ не потрапили зорганізуватися в свої станові організації, а коли під оглядом організаційним і робилися які заходи, то організовано фармерів на полі політичному, без якоїнебудь підготовки.

Були часи, що між нашими фармерами начислювано кількадесять відділів Злучених Фармерів Алберти (Ю.Ф.А.), але вони повставали переважно перед самими виборами, часто позаліплювані дуже нагло претендентами на кандидатів або їхніми приятелями, виключно в тій цілі, щоби мати на конвенціях "перевагу" переперти одного чи другого кандидата. Бувало й таке, що чим більше наставлялося охочих людей бути послами, тим більше появлялося нових членів і відділів, бо кожний з них вірив, що чим більше зорганізує членів, тим більше матиме "своїх" делегатів. А що на конвенції в одному виборчому окрузі номінацію на кандидата міг дістати тільки один чоловік, то бували й такі випадки, що прочі аспіранти на кандидатів таки по конвенції бажали, щоби організація розлетілася і коли її явно не розбивали, то й не розбігалися піддержувати її істнування. Що такий спосіб організування не міг мати тривкої основи, та що захват до організації скоро линяв по виборах, як сніг по весняному дощеві, це вже загально відомі факти.

Така з гори обчислена робота на хапатню голосів інших вислідів дати не могла. Такий спосіб організування і з такою метою, не то що не міг причинитися до розгалуження організації, але й не міг скріпити навіть тих, які вже були поорганізовані. Сьогодня, як залишилися між нашими фармерами які відділи Ю.Ф.А., то або їх дуже мало, або істнують тільки на папері, не проявляючи жадного життя. Не можна закривати очей і на факт, що Головна Екзекутива Злучених Фармерів Алберти не дуже клопоталася тим, щоби відділи між нашими фармерами тримати при життю, хоч вона найкраще могла знати про їхній розвиток чи упадок після впливу членських вкладок та звітів з діяльности відділів. Бо, коли скажім, був час, що наших відділів начислювано десятками і про це Екзекутива в Келгарах знала, то й мусіла знати, коли ті відділи щезли, а то й зовсім упадали. Самі зменшення впливів членських вкладок про це говорили. І коли та Екзекутива не вдарила себе в голову, щоби такому занепадові запобігти, то або вона не знала як тому зарадити, або її не дуже та тім залежало, чи українські фармері будуть зорганізовані чи ні.

Судячи по знехтованню Головною Екзекутивою ухвал українського фармерського зїзду в Едмонтоні в днях 8. і 9. червня, 1923 року, який домагався створення автономної Секції українських фармерів при Ю.Ф.А., то мимоволі зроджується враження, що Головній Екзекутиві на організації наших фармерів не залежало.

З браку місця годі тут переказати цілого змісту резолюції до Головної Екзекутиви і тих ухвал Зїзду. Віримо, що ще багато наших проворніщих фармерів, які брали участь в тому Зїздові, та читали про перебіг Зїзду в тодішнім "Нашім Поступі" памятають про ті заходи зорганізовання наших фармерів в Автономну Секцію Ю.Ф.А. для успішнішого ведення організаційної праці на полі освітнім, політичнім і економічнім, як і памятають про те, що Головна Екзекутива Ю.Ф.А. збула відповідь кількома словами, що "візьме справу під обради" і радить до сьогодня...

Наводимо в короткі той факт, як гіркий досвід, що доки ми будемо спускатися аби нас хтось організував, то ми можемо бути спокійні, що може вплинути ще других 35 років і під зглядом організаційним останемо на тому самому місці, що й досі.

Щоби двигнути між нашими фармерами організаційне питання, за працю треба взятися самим нашим фармерам.

Гр. Федун в минулому числі "Ф. Г." піддав під дискусію свою думку, щодо зорганізовання нашого фармерства у відрубну організацію, а в цьому числі містимо вже перший дискусійний голос гр. Гевка, який хоч і оспорює думку гр. Федуна що до творення відрубної організації, всеж таки признає, що краще мати хочби й відрубну організацію від Ю.Ф.А., чим не мати ніякої.

Можливо, що думку гр. Федуна дехто мильно зрозумів, немов він хоче, щоби між нашими фармерами творити організацію противну Ю.Ф.А., чим розуміється, фармері вмісто скріпляти свої сили, розбивалиб їх, однак з натяків в проєкті гр. Федуна про те, що українська організація малаб бути братньою організацією з Ю.Ф.А. і партією робітничою, мож завважити, що гр. Федун далекий від того, щоби творити противну організацію з противними стремлінями. Що на нашу думку гр. Федун має на думці, чого ясніще не висказав, то здається потребу створення автономної Секції при Ю.Ф.А., як це робилось колись проби, яка моглаб успішніше провадити організаційну діяльність між нашими фармерами, бо маючи свій автономний Виконавчий Комітет, який працювавби в тісній кооперації з Головною Екзекутивою Ю.Ф.А., такий Комітет мігби, без сумніву, краще обслужити організацію наших фармерів, чим Гол. Екзекутива Ю.Ф.А., в якій нема ані одного українця, що міг би багато причинитися до скріплення організації між нашими фармерами. Бо ніде правди діти, що серед англійських фармерів лекше йде організація чим серед наших, і що нашим людям лекше дошукатися причини відсталости до організації у нас самих і тому зарадити, чим може того дошукатися Екзекутива зложена з людей, що тих причин не дошукається і не зарадять їм.

Така автономна Секція моглаб навіть платити до Головного Уряду Ю.Ф.А. умовлену вкладку. Виконавчий Комітет Секції бувби посередником між членством Української Секції, а Головною Екзекутивою і таким способом українські відділи можна більш зактивізувати, чим могла досі це робити Головна Екзекутива Ю.Ф.А.

Побоювання, що така Секція малаб мати характер національного сепаратизму ні причому, бо українці досі на брак національних організацій, які себе спільно доплають, не мають причини нарікати, і творити ще якусь нову національну організацію між фармерами, булоб хиба доливання оливи до вогню і творення ще більшого хаосу, чим є він досі.

Фармерська Секція малаб за ціль зорганізувати наших фармерів на полі просвітньо-економічному і політичному, як має ту ціль Ю.Ф.А. і Робітнича Партія, з виразною політичною платформою, яка стремілаб до зміни капіталістичного ладу, з платформою, яку прийняла Федерація Кооперативної Господарки, а окремішність наша полягалаб тільки на тому, що велиб самі організацію праці й освідомлення фармерів урядженням відчитів по питанню економічним і політичним при помочі своїх організаторів, як також ширенням відповідної літератури й преси. Можна і пожаданим булоб час від часу запрошувати англійських лекторів по тих питаннях чи то з Ю.Ф.А. чи з Робітничої Партії. І це булоб найкращим задокументованням нашої спільної мети і обєднання сил.

Годі не піднести ваги й конечности для істнування і розвою організації власного органу, який може удержати тільки своя організація. Головна Екзекутива Ю.Ф.А. того органу для нас не створить і не вдержить, бо такі домагання до неї вже колись наші відділи Ю.Ф.А. ставили і Екзекутива вимовлялася тим, що колиб дала орган українським фармерам, то мусілаб дати і французам і німцям та іншим. І хоч така відповідь може видаватися для українців нектучною, то по доброму розсудку мусимо признати й рацію. Вадже ми, українські фармері, в числі кількадесять тисяч в нашій провінції, маємо право жебрати органу? Коли наш інтерес є такий як і фармерів іншої національности, тоді нам так забагато треба своєї організації як і їм, то чому вони мають нам давати даровизну? Чи ми їм ласку робимо тим, що належимо до організації й за ту ласку маємо вимагати від них органу? Організації потрібно нам так як і їм для боротьби за свої спільні фармерські інтереси і щоби організація зі спільною метою могла бути сильніща, наш класовий інтерес вимагає стояти в організації, а що для успішнішого ведення й поширення між собою організації треба власного органу, то чи не встид, щоби ми самі його не могли втримати своїми грішми?!

Засобами до успішнішого ведення організаційної праці конче гризтися ми самі і коли одним з таких засобів може послужити Секція Українських Фармерів з її Виконавчим Комітетом і органом, то чим скорше приступимо до переведення такої секції, тим краще. Кожна проспана хвилина бездільности може болючо відбитися на наших фармерах, бо положення фармерів стає чимраз тяжше і вимагає від них скріплення своїх сил для оборони своїх інтересів, чого можна докинати тільки при помочі організації.

Були часи, що наші фармері не доцінювали ваги організації. Жили кожний про себе і не добачували великої потреби лучитися спільно для боротьби за кращі суспільні порядки, але ті часи минулися безповоротно. Сьогодня доба, яка вимагає від нас пильного слідження подій, які ведуть до великих змін, і вони не сміють заскочити нас неприготованими й не свідомими.

Депресію, яку фармерство з кожним днем відчуває більш болючо, спричинив капіталістичний лад і стовпи того ладу зорганізовані сто процент для піддержування його. Фармері і робітники мусять зорганізованій капіталістичній силі протиставити свою також на сто процент зорганізовану силу!

Щоби перейти від слів до діл, треба скликати десь в половині червня або в початках липня зїзд фармерів, чи то в Едмонтоні, чи в котромусь містечку на фармах, як ось — Вегревил, Мондер, Виллингдон чи Андрю, на якому можна буде ту справу обговорити і остаточно вирішити, як найкраще перевести організацію.

Як зорганізувати зїзд, хто на ньому мавби право рішаючого голосу, які реферати і ким виголошені булиб, "Фармерський Голос" бере на себе обовязок виготовити квестіонар, який появиться в слідуючому числі, який зможе кожний читач виповнити і після тих відповідей Редакція зможе в дальших числах проголосити певний день і місце та програму Зїзду. Ваші відповіди будуть висловом ваших бажань і інструкціями для нас, бо це буде в роді голосовання і за котрим місцем і днем з поданих в квестіонарі буде більше голосів, в тому місці і дні відбудеться він.

На тому Зїзді самі фармері вирішать, чи їм корисніще буде належати безпосередно до Ю. Ф. А., чи створити свою Секцію, чи таки зорганізувати свою власну Організацію Українських Фармерів, і з прочими фармерськими й робітничими організаціями кооперувати, як рівні з рівними.

В між часі вислів наших думок, дискусії над справами організації, радо поміщимо на шпальтах "Ф. Г."

В Страха Великі Очі

Комуністична активність в Канаді сьогодня більш загрожуючою чим була коли небудь, заявив міністер справедливости Готрі в домініяльному парляменті, коли обговорювано надання ширших прав домініяльній поліції в припильнованню порядку в часі занепокоєнь.

На підставі інформацій, які має міністер від комісаря канадійської поліції, комуністична партія в цілій Канаді стала дуже активною й тому на його думку треба ще більше скріпити силу поліції, яка моглаб поборювати можливі розрухи.

Сьогодня число поліції сягає 2,348, що є о 979 більше чим було в році 1930. Кошт удержання поліції виносить $5,500,000 річно.

А. А. Гіпс, робітничий посол з Вінніпегу сказав, що загроза комуністичної активности, про яку говорить міністер, є перебільшена. На думку Гіпса, краще булоб якусь часть грошей виданих на удержання поліції вжити на віднайдення розвязки та безробіття, що може мати більшу користь для Канади. — Депеша з Оттави з дня 4-го ц.м.

* * *

Комуністи в Канаді повинні бути міністрови справедливости дуже вдячні, що він їм робить таку рекляму зівсім безплатно, бо вони самі не вірять в те, щоби були такими сильними, як міністер їм це приписує.

Колиж міністер думає, що всякі домагання робітників поліпшити свою долю мають щось спільного з комунізмом, то він дуже помиляється. В Канаді є сильні робітничі організації, які ведуть боротьбу за поліпшення робітничої долі та за зміною сьогоднішнього капіталістичного ладу і можемо впевнити пана міністра, що цей рух дальший від комунізму, чим сам пан міністер, який думає, що голодне населення Канади можна заспокоїти скріпленням поліції і збільшенням видатків на її удержання, — як це практикує й тов. Сталін.

Коли пан міністер приходить до таких дивовижних висновків на підставі "інформацій" поліції, то дійдемо в Канаді до того, що будемо колись мати більше поліції чим цивільного населення. Відомож що поліція мусить щось "репортувати", бо коли буде говорити, що все в порядку, то знає, що це колидує з утратою "джабу".

Нам здається, що сама поліція вводить міністра в блуд, а пан міністер вводить в блуд населення, коли за поліцією переборщує "комуністичну активність".

На нашу думку, пан міністер бувби ближчим до справедливости, колиб з миші не робив слона.

Самі комуністи скаржуться на невдачі, а пан міністер приписує їм вдесятеро більше сили, чим вони самі про неї свідомі.

Шкода, що пан міністер не читав їх тайного обіжника, в якому вони в передсмертних судорогах приобіцюють навіть даром містити "пікчери" нових рекрутів, які вступатимуть в їхні комуністичні ряди, але покищо на протязі близько двомісячної ударної кампанії, ми в їхній пресі не виділи ані одного "пікчеру" з нових рекрутів, які гналисьби в їхні лави, що найкраще свідчить, що комуністична агітація в Канаді не дуже то вабить робітників до себе.

Канадійське робітництво і фармерство не дається лапати на порожні й крикливі кличі до "збройної революції" після рецепти з Москви, хоч цього собі бажають з цілої душі капіталістичні прислужники, щоби спровокувати робітників до такої "революції", аби дістати нагоду затопити робітничий рух у власній крові, й насадити диктатуру реакції, яка залізним обцасом прибилаб робітничий і фармерський рух. Ні. Канадійське робітництво й фармерство має кращий засіб боротьби за свої права на життя і на зміну несправедливого економічного ладу і не побіжить за комуністичною тарадайкою, хочби пан міністер й робив ще раз яку рекляму й переборщував силу комуністів в цілях побільшення видатків на поліцію з податків, під якими вже й так населення угинається до землі.

Такими страхами перед зростом комуністичної "активности" та потребою побільшення поліції, ані пан міністер не усуне безробіття й терпіння, ані пан Беннет, як не усунуть й невдоволення мас з капіталістичної господарки.

Свідоме робітництво і фармерство Канади розуміє політику капіталістів і прислугу, яку свідомо, чи несвідомо роблять комуністи капіталістам розбиванням робітничого руху, як зробили це в Німеччині кооперуючи перед двома роками з Гітлером проти соціялістів, з чого тепер мають гірку лекцію ті робітники, які далися обманути комуністам. Цього повторення, може бажають собі і фашисти з під стягу пана Беннета рекламуючи зріст комуністичної активности й небезпеку, щоби під претекстом тої "небезпеки" побільшувати збройну силу нібито проти комуністів, а на ділі проти робітництва, яке ширенням свідомости в масах і приготованням до перебрання влади виборчою акцією, стає для капіталістичного панування більш загрожуючою чим нечисельна горстка крикливих балакунів з під московського стягу.

Френк Олівер

Можна людям ріжнитися в політичних поглядах, можна з політичними противниками спорити, та не можна в політичного противника недоцінювати добрих прикмет, принціпів, послідовности й чесноти з собою.

Зі смертю Френка Олівера відійшов з між живих чоловік з тими гарними прикметами, які зробили покійного Олівера тою маєстатичною постаттю, якому ті прикмети мусить признати навіть політичний противник. Ті прикмети покійника й двигнули його до тої величі й популярности, якою мало тішиться живих людей. Тими прикметами здобув він собі респект (пошану) не тільки в тісному окруженню своїх приятелів чи близьких противників, але від Атлантійського по Тихий Океан і від Ледоватого моря з півночі по Мексиканський Залив на полудні знали Френка Олівера, як чоловіка відважного з повною самопожертвою в праці для краю, для поступу і справедливости.

Френк Олівер, це той рідкий примір характеру політичного діяча, котрий серед великих нагод, які перед 50-ти роками давав розвій Західної Канади, не шукав за особистим накопиченням майна, за особистими користями, хоч мав на це широкі можливости більш чим інші люде на публичних становищах в тих часах. Будучи довголітним послом з правительственної партії і будучи свого часу міністром справ внутрішних, мав великі нагоди доробитися майна. Мав нагоди на всякі концесії, на даровані уділи в нових підприємствах, які розвивалися по цілій Канаді, мав нагоди мачати свої руки в політичних грефтах, як це робили деякі політики в недавно відкритому Богарно шкандалі. Але його не манив блеск золота. Його не манили життєві вигоди. В нього був принціп більший понад гроші, понад вигоди. Він не знав компромісу між справедливістю й неправдою, між принціпом а ухилом. Свою безкомпромісовість показав, як не мож краще в 1917 році, коли більшість ліберальних партійників під проводом тодішнього албертійського премієра Артура Сифтона посунула в коаліцію помагати консерватам захищати інтереси східних капіталістів, на яку то коаліцію Олівер не дався заманити, хоч йому підсували товстий в грубі тисячі виписаний чек, щоби став по стороні коаліції з своїм часописом, та приобіцювали тепленьке місце в Оттаві. Він недався підкупити, а ще й гордо заявив, що в Канаді нема стільки грошей, щоби його купити.

Хто знає якими "аргументами" послугувалася тоді военно настроєна преса проти Олівера і його однодумців, той знає скільки глумливих кпин і накаплів зазнав старий Олівер за свою отвертість і обртання уряду, що втягнув Канаду до війни не маючи на це після конституції мандату від населення. В военному шалінню посувалися його противники так далеко, що закидали йому ворожість до Канади, а в старих річниках консервативної преси ще й тепер можна подибати глумливі саркастичні образки, на яких зображувано чужинців як цапа, якого Френк Олівер цілує, як свойого друга. Та глум і кпини не зломили Олівера. Його тверда віра, що Канада втягнувшися у війну зробила велику помилку, переконала не одного, що він далеко видів і розумів наслідки її для Канади.

У нас, канадійських українців, Френк Олівер заслужив память і поклін його особі тим, що так в ранних літах нашої іміграції боронив він нас в парляменті перед нападами шовіністів, які зачисляли нас до непожаданих горожан, як і в недавніх часах, в часах війни, він словом і в пресі обстоював нашу горожанську рівноправність, та відбивав атаки й нагінку спрямовану проти нас деякими горячими головами, які своїми розумними й незбитими аргументами вмів Олівер охолоджувати.

Непохитність покійника, тверда воля, отвертість і служба правді, зробили його тим великаном духа, який на довго остається в памяти грядущих поколінь Канади.

Друкарня Івана Солянича

ВИКОНУЄ ВСЯКІ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ ДУЖЕ СТАРАННО І ПО УМІРКОВАНИХ ЦІНАХ.

У всіх друкарських справах удавайтеся до нас.

Товариства, Секретарі Шкільні та Муніціпальні, Міські Управи і Бизнесмени повинні удаватися зі всякими роботами до друкарні Івана Солянича, де дістануть добру роботу та скору услугу.

СПРОБА ПЕРЕКОНАЄ ВАС

Alberta Printing Co.

10336 - 96th Street, Edmonton, Alta.

Фармері а Робітники

Позаяк Західна Канада є в більшости країною рільничою, тому й про фармерські злидні більше говориться сьогодня чим про робітничі злидні.

Говориться загально, що рільнича індустрія стоїть лице в лице перед банкротством й тому всякі економісти та політики піддають ріжні проєкти на привернення поплатніщих цін на фармерські продукти, а тимсамим привернення фармерам давної купчої сили.

Звичайно, аргументи зводяться до того, що колиб ціна на фармерські продукта піднеслася, то піднеслаcьби й їх купча сила, а це причинилосьби до повороту давних "добрих часів".

Засобами до піднесення купчої сили фармерів уважається бонус на пшениці, зменшення засівної площі тощо. Однак всі ті лікарі, що записують рецепти на оздоровлення фармерської індустрії переочують один факт, а іменно, що фармер є продуцентом, що продукує пшеницю і прочі продукти для продажі. Заким фармер може стати покупцем, мусить вперед продати свій продукт. Комуж продає фармер свої продукти? На це може бути єдина відповідь: робітникам, які є поза всі інші стани найбільш чисельні. Відомо, що фармер не продає фармерові своїх продуктів. Очевидно, що й ціна на фармерські продукти залежить від того, скільки робітники можуть фармерських продуктів купувати, в головно, чи мають защо. Ясніще кажучи, скількість грошей в покупцях вирішує й ціну на продукти, який є на продаж.

Коли в 1929 році наступив крах на біржах всі індустріялісти почали канцелювати замовлення на сирівці, відправляти робітників та обнижувати платню. Наслідком цього міліони зарібників втратили купчу силу, що автоматично почало відбиватися й на інших класах. В виду того, зовсім природно, ціни на фармерських продуктах покотилися в діл. Правдою є, що річі, які випродуковують робітники фабричні, пропорціонально до упадку цін на фармерських продуктах так низько не впали, але в цьому не вина робітників. Вони тих продуктів не контролюють: контролюють ті продукти індустріяльні барони, які будучи добре зорганізовані, стараються задержати й далі зиски для себе, обнижуючи платню робітникам, що це заняті в фабриках. За послідних три роки поглиблюючої депресії платня робітників значно впала, коли доходи капіталістів подекуди збільшилася. І хоч в капіталістів купча сила не упала, то їх замало є, щоби вони могли зуживати продукти фармерів й піддержувати ціни. Щоби фармері могли мати за свої продукти кращі ціни, треба щоби робітники і взагалі ціла суспільність мала відповідну купчу силу, а не значно мала горстка капіталістів, яка й жиє тільки з визиску робітників і фармерів.

Фармер продукує поживу. Всі інші середники потрібні для життя — продукують робітники. Фармер без робітника, а робітник без фармера не годні обійтися. Фармер продукує річі на продаж, а коли у робітника немає купчої сили, тоді ці продукти стають обезцінені. Хоч як робітник без них обходиться не може, то наслідком ослабленої купчої сили, він не є в стані тих продуктів купувати. Зі зниженням купчої сили в робітника, стає знищений ринок на фармерські продукти. Тут кожному мусить стати очевидним факт, що високі ціни на фармерських продуктах не можуть йти в парі з обниженою платнею робітника, коли він ще є тим "щасливцем", що робить. Не можуть йти високі ціни на фармерських продуктах в парі з великим безробіттям.

З котрого боку не бралосьби ріжні політики та економісти до привернення цін на фармерських продуктах, то так довго, як в робітника немає купчої сили, всі ті спроби останутъ абсурдом.

І коли сьогодня ріжні політики і економісти силуються штучно підносити ціни на фармерських продуктах надуттям гроша, як це старається п. Беннет штучно піднести вартість англійських штерлінгів до $4.60 на живім скоті, то це тільки політичний маневр, щоби відвернути увагу фармерства від дійсного коріня причини упадку цін на фармерських продуктах. Роблять це політикане з виразованням на те, щоби фармері не дошукалися самі тих причин, щоби не додумалися, що так фармері як робітники моглиб прекрасно обійтися без капіталістичних посередників, обмінюючися своїми продуктами без вивискування одних другими. Бо чим можуть оправдати капіталістичні економісти свою "економію" обнижуючи платню робітників й викидуванням їх від праці, як не бажанням роблення дальших зисків? Ці зиски роблять вони в ріжниці коштів продукції з одного боку, а в ріжниці продажі з другого боку.

Та заким товар випродукується і можна його продати, капіталіст мусить на це мати сировий матеріял, мусить затруднювати робітників і їм платити. Над цінами сирових матеріялів, щоправда, не мають вони безпосередної контролі, але над заробітною платнею робітників вони мають виключну контролю. Тому коли він добачує загрозу своїх зисків, він негайно обнижує далі заробітну платню. В капіталістичних твердих головах ніяк не може поміститись думка, що обниження платні робітникам потягає за собою знищення ринків збуту. Для капіталістів вистарчає знати, як коштом поглублюючоїся нужди фармерів і робітників задержати для себе недіткненими дивіденди. Для вдушення тих дивіденд з фармерів і робітників, мають сьогодня капіталісти на своїй службі капіталістичні уряди, мають державний апарат, що вірно боронить тих дивідендів, мають пресу, яка вторує за ними, стараючися оправдати сьогоднішню систему.

Якби всі прислужники капіталістичної системи не боронили її, то з вище сказаного бачимо, що сьогоднішна система продукції для зискоробства є однаково руйнуючою як для фармера так і робітника і одинокою розвязкою сьогоднішної проблеми може бути тільки усунення капіталістичної системи.

Корінь Депресії

Всі нації світа сьогодня находяться перед важкою проблемою. Міліони безробітних находяться в найбільших злиднях в обличчі таких достатків, яких історія не знає від коли світ істнує. Шпихлірі набиті пшеницею, магазини тріщать від ріжних товарів, найновіщі машинерія встані продукувати всього, що до життя потрібне, а мимо того міліонові маси примушені обнижувати свій життєвий рівень до мінімальности й жити в найбільших недостатках й невигодах. В виду таких відносин світ мусить найти вихід, мусить урегулювати продуктивність машин так, щоби всі багацтва продуковані служили для суспільности, як що не хочемо, аби машини знищили людство. Світ стоїть перед важкою проблемою економічною, а не політичною.

Зорганізовані фармері і робітники вірять, що аби усунути сучасні невідрадні відносини, треба неминучо основно змінити сьогоднішню систему продукції й розподілу на систему публичної власности засобів продукції, в якій подібні депресії в будучности не повтарялисьби.

Історія вчить нас, що давні економічні системи змінялися постепенно. Систему невільництва усунено, але не усунено її за одним замахом. До того йшла підготовка. Капіталістична система заступила систему феодальну, розвивалась вона, дійшла до свого зеніту, почала гнутися до упадку і сьогодня в цілому світі зростає розуміння, що ця система догибає. З кожним днем зростає свідомість, що капіталістична система вже не є встані задоволяти життєві потреби суспільности, а кожним днем починає людям прояснюватися, що засоби продукції, які досі служать горстці упривілейованої класи, треба вивластити, щоби добро витворюване при помочи модерної машинерії служило всьому суспільству, а не горстці капіталістів, що з кожним днем скуплюють добра в свої руки.

Що багацтво світа сьогодня з кожним днем переходить в руки що до числа все меншої групи капіталістів, маємо наглядний доказ з того, що в 1926 р., коли все було в повному руховi, дивіденди ріжних фінансових інституцій в Злучених Державах принесли їм 5 біліонів долярів. За те в році 1932, в часі грізної депресії, ті самі інституції видусили для себе сім біліонів долярів в дивідендах. Скільки мусіло збідніти людей наслідком цього, та скільки кількох багачиків збагатилися на зубожінню тих людей, бачимо з того, що зарібки робітників за той час від 1926 до 1932 року скотилися до 38 процент. В обличчі факту збільшення безробіття! упадку зарібітків й обниження життєвого рівня, дивіденди багачів стало підноситься!

Але люде починають розуміти, що добробут залежить не від збільшення дивіденд від грошей скупчених в руках кількох, а що добробут залежить від того, скільки грошей є в руках чисельної маси. Річ не в тому, щоби багато грошей находилося в руках кількох грошевих магнатів, а щоби гроші були в обігу, то є — щоб за них люде могли набувати життєві середники, а тим самим колеса індустрії стало обертатися, а не ржавіли від застою.

Сьогодня вже стає переконання загальним, що за депресії, за злидні світа відвічальною є диктатура фінансових інтересів і фармерсько-робітничий рух в Канаді стремить до усунення тої диктатури. Фармерсько-робітничі організації, що в послідних часах почали обєднуватися в Федерацію Кооперативної Господарки (С.С.Ф.) стремлять до того, щоби гроші підчинити на службу суспільности.

Упадок купчої сили, що власне є причиною депресії, має свій початок в тому, що фінансові інституції перестали сповняти службу для суспільности. Вони захищають свої інтереси без нагляду на терпіння великих мас, які вплинулися в злиднях спричинених фінансовою диктатурою. Самий бувший голова Роял Бенк-у, С. Е. Ніл мав одного разу висказатися, що до упадку цін — причинилися банки, які могли до того недопустити. Це свідчить, якими ігнорантами мусять бути фінансові інституції, що не знають дійсної функції гроша, який є нічим іншим як середником товаро-обміну, а ніколи паном і диктатором життя й волі суспільности. В цьому то й трагедія, що багато ще сьогодня людей не здають собі справи з функції грошей і кредитів.

Клопіт в тому, що фінансові інституції контролюють сьогодня уряди, школи й університети і університетські економісти до недавна не завдавали собі труду учити про дійсну функцію грошей. Ще сьогодня бояться вони перед втратою посади таку науку подавати.

Банки служитимуть людям тільки тоді, коли люде зсоціялізують їх. Зсоціялізують тоді, коли будуть організуватися в такі організації, що стремлять до зміни капіталістичної системи на систему кооперативного добробуту.

Не криками, не ворожнечою фармерів між собою і робітників між собою, створимо сильну фармерсько - робітничу організацію, що стремілаб до зміни. Зробимо це тільки зрозумінням спільних інтересів фармера і робітника, які почерез організацію навчуться загально фармерсько-робітничу справу поставити вище понад вузько партійні інтереси.

В. МЕЛЬНИЧУК.

Дорога до Соціялізму

Здається що нема людини на світі, яка жиє з праці рук своїх, щоби годилася і похваляла теперішний лад — лад капіталістичний. Нема робітника, який працює в фабриці чи в копальнях угля, чи при будові доріг чи будівель, щоби був вдоволений і дякував Богові, що йому нічого не дошкуляє, а жиє як в Бога за дверима. Не знайдемо ані одного фармера, який обробляє землю та сіє хліб, щоби сказав, що він вдоволений і зі своєї праці має всього подостатком, тільки щоб здоровля Бог йому продовжив. Нема таких робітників, які працюють в фабриках, нема таких фармерів, щоби були вдоволені з порядків, які істнують на світі.

Хтось запитає чому не невдоволені робітники і фармері? Може відповісти робітник, що як він працює то він вдоволений. Як немає праці, то хоть він невдоволений, бо немав заощаджених грошей, не має з чого вижити сам та вижививити своєї родини. Але — то не є його вина і не вина фабрикантів, бо як фабричний продукт ніхто не купує, то якже може він фабрику дальше в руху тримати? Значить, що робітник нічого не винен, а капіталіст ще й тілько не винен. І спокійно робітник голодує та чекає під шапою, коли знов його пан покличе до роботи. Не нарікає робітник на фабриканта, а фабрикант давно за робітника забув. Так величезна маса робітників думає і не шукає причини, чого воно так є, яка причина, що він працює, а його всю працю другі робітники пакують і обережно все вкладають в магазини, або відвозять до залізниці і капіталісти в світ продають (як є купець), а робітник одержав тільки на тиждень, що пан капіталіст за день пропускає? Робітникові розходиться аби працював, а що, і хто і защо його працю забирає йому того ніколи на думку не приходить, то каже "не наш бизнес"!?! Так було і є, так і буде, і по всій бесіді.

Фармерам здається з боку, що їм далеко краще ведеться, бо щож? Коло хліба ціле життя робить, і сам для себе вільний, боса над ним як в фабриці чи при іншій роботі, нема. І чого нарікати? Фармері повинні бути найщасливіщі люде, — вже все в них є від старого до нового. А тут якраз фармері часом більше невдоволені, як фабричні робітники. Коли робітник в фабриці працюють, то їм здається, що їм нічого більше не належиться, тілько платня, яку їм означила компанія. Робітникові на думку не приходить, що фабрику він будував, в ній машини вставляв, що і який продукт та фабрика виробляє, дереворчи сукно, чи автомобілі, що також робітники з ліса дерево, з землі залізо, видобували і до фабрики возили. Все то разом йшло так штудерно, що краще не може бути.

Все так викінчено що аж дивно, як то все людський розум вдосконалив. Добре! Колиж робітники так все розуміють при при помочі машин виробляють, то що робив той грубий пан капіталіст в тій шапі? До чого він причинився хоть найлекшою роботою в шапі, чи в лісі рубав дерево, чи копав вуглі опалити шапу, чи що він робив? Всі знаємо, що капіталіст нічого на себе не робить. Ну, як так, то чого його вся фабрика? Яким правом він забирає все то, що ми витворили? Коли кілька тисяч в одній фабриці робітників працює цілий тиждень, чи має право хто до їх праці, хто інший від них? Право має капіталіст, хоть то право фальшиве. Він рабує від робітників всю їх працю, а теперішне право має капіталіст над їх працею і над ними самими. По просту сказати робітники сьогодня в неволі капіталістичній, і вони жють сяк-так з ласки оттих дармоїдів, які мають право в руках над всім. Від них залежить все що в світі. Так робітникам з нами капіталістами нерівна боротьба з дня на день загострюється.

Вертаймося до наших фармерів, що вони з капіталістами мають? Вони працюють на землі, самі збирають що вродило, ніхто не має права від них забрати їх працю... Чого вони також нарікають? Пригляньмося блище, то як не помилимося, фармерові ще тяжче живеться як робітникові в фабриці. Капіталісти не беруть від нього землю, але з землі плоди, як пшеницю, ячмінь, жито і все що родиться у фармера, все забирає (купує) від фармера капіталіст. І то не за вартість кілько належиться фармерові, але за тілько кілько пан капіталіст сам ціну подасть. Подумайте хвилину. Фармер потрапив з великим трудом через літо обробити досить збіжжа, ярини, садовини і інше, а коли хоче продати, то просить щоби хтось купив чи заміняв йому за кожух, чи плуг, чи коня не по ціні, яка належиться за його труд, але за ціну яку капіталісти вкладуть на його збіжжа! Яка велика кривда дістася в біляй день! І він немає сили боротися за вищу ціну, бо як він один не продасть за піддармо своє збіжжа, то другі продадуть. Він самий не виграє.

Тепер возьмім обох: робітника фабричного, робітника-фармера, чи не є вони оба в капіталістичним полоні? Капіталіст має їх обох в своїх пазурах. Тут ясно можна бачити, що робітник і фармер мають спільного ворога, так і спільно повинні його поборювати. Поборювати зорганізованою силою. Не дробити організації на кілька напрямків, а одна сильна робітничо-фармерська організація може доконати своїх прав. Якби робітники і фармері Злучених Держав і Канади себе добре зрозуміли то за короткий час світ дивувавбися з їх сили, сили в одноцільній організації, яка при помочі часописей, лекцій, зборів, а що найголовніше, свойого вже здобутого права, голосувати і нові закони ухвалювати, вибирати своїх представників до урядів, як громадських так і державних. Але перше всього треба мати пресу, читати книжки — вчитися. Таким способом зорганізованою силою робітники і фармері скоро розбагатіють в свої часописі, і подинуть пусті газети капіталістичні, які тепер тілько затуплюють розум працюючих людей. Така організована свідома сила робітників може здобути все, що їм по справедливости належиться. Розбудовуючи свою організацію робітники і фармері поямують до соціялізму, де не буде визиску, не буде кривди, не буде злодійства, не буде панувків — капіталістів, які готову нашу працю зрабовують і привели цілий світ до страшного заморалізованого стану.

Коли робітництво зрозуміє що в своїй організації сила, то боротьбу з капіталістами виграє. Чому? Бо хтож є сильніший як не організація на світі? Нема нічого, хиба надприродна сила, яка всіх рівно трактує. Колиб всі робітники були як один зорганізовані, то яка є сила щоби їх примусила йти на війну? Вони оголосилиб генеральний страйк і все інше пішло злобеся. Колиб робітники відмовилися виробляти амуніцію (але всі, щоби не було скебів), хто би їх примусив? Ніхто! Бо найбільша сила, це праця, але поки що несвідома сила робітників.

Нам не треба боятися соціялізму, а капіталізму, який морить і винищує людство в цілім світі. Багато робітників зневіряються в соціялізм тому, що за вирець беруть російський большевизм. Свідомі робітники вчаться з большевизмом, що обминати для поступу соціялізму. Прямуючи до соціялізму не конче треба уживати тої кривавої диктатури, якої московські криваві нові царі вживають. Соціялізм бридиться большевизмом і навпаки соціялізм в першій мірі є проти диктатури, розстрілів, шибениць і всякого насильства, яке істнує в капіталістичній системі. Якраз проти всего того, що большевизм робить. Свідома зорганізована сила робітників і фармерів, без диктатури, без насильства, а при помочі єдиної розумної революції, без кровопролиття, прямує дорогою повільною, але певною, до соціялістичного справедливого ладу, в якім не буде кривди нікому хто підчиниться і приучиться до усунення теперішнього несправедливого капіталістичного ладу.

Тому не вагаймося, що мовляв соціялізм і большевизм то одно, і доживаймо до смерти в такім життю як маємо. Читаймо свої часописи, книжки і належмо до своєї організації, ходім на збори, віче, лекції, а дізнаємося, що і яка ріжниця є між капіталізмом, соціялізмом та большевизмом. В такий спосіб виберемо до соціялізму.

Бостон, Зл. Держ.

ВЕЛИКИЙ БАЗАР!

відбудеться в околиці Прут

у Великодний Понеділок і Вівторок.

Будуть ріжні річи на розігравки. У понеділок танець, а у вівторок представлення і танець. Запрошується всіх на цей базар, в увесь дохід на церкву.

Заряд.

НАЙКРАЩІ ФОТОГРАФІ ЗА НАЙНИЖЧІ ЦІНИ

дістанете в

SIGERIST STUDIO

9943 Jasper Ave. Edmonton

Фармері Околиці Андрю!

КУПУЮЧИ В СКЛЕПІ ЕМІЛЯ ТОМАШЕВСЬКОГО дістанете все свіжі товари і по уміркованих цінах

Тепер Пора Будувати Дім, Коли Матеріял Таний

Громади будують Народні Доми, Церкви, приватні люде будують хати. Цього вимагає життя.

Наш довголітний досвід в будівництві є запорукою, що поручена нам будівля вас вповні вдоволить.

Коли маєте намір будувати хату, Народний Дім, Церкву, чи інші будівлі після найновішого стилю, то заким віддасьте ту роботу кому іншому удайтеся перше до:

JOHN DANYLOWYCH

12028—91st STREET, — EDMONTON, ALBERTA

За Доброю Обслугою

вдавайтеся до

REO GARAGE

— під управою —

К. АНДРІЦА

механіка-експерта, який особисто доглядає всіх направок авт і троків, щоб своїх костумерів вповні вдоволити.

Андріц перебрав бизнес від І. Р. Повел-а.

РОБОТА ГАРАНТОВАНА —— УСЛУГА ВВІЧЛИВА

Говоримо по українськи.

10144—98th Street Phone 25253

(Напроти старого поліційного буду)

Картка Замовлення

Висилаючи передплату на "ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС" виповніть сю картку і зашліть до Адміністрації

THE FARMERS' VOICE

10336—96th Street Edmonton, Alberta.

Посилаю ...., як передплату за "ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС" на .... рік, (пів-рік), (чверть року). Часопис прошу висилати на адресу:

Імя і назвиско ....

Почта ...., Провінція ....

ДОПИСИ

Мондер, Алта., 3. 4. 1933.

Відголос на Проєкт Гром. Федуна

Хвальна Редакціє "Фармерського Голосу"!

Прочитавши допись гр. Федуна з Кракова, в справі організації українських фармерів, яка булаб відрубна від інших національностей, я як фармер з округа Вікторія хочу дати свою опінію що до Федунової думки.

Моя опінія є, що така організація булаб добра в теорії, але в практиці не булаб доброю. Коли ми будемо ділитися національно, то тоді певно наша організація не буде мати поперття від других національностей. По декуди другі люде і так вже судять, що ми українці забагато відділюємося від других народностей.

Друге, коли така окрема організація буде дійсно істнувати, чи ми можемо бути певні, що не будуть деякі одиниці старатися її зьбольшевичити, як деякі Ю.Ф.А. льокалі зьбольшевичилися і попереходили до "Ліги Єд[illegible]"?

Моя рада аби фармері відновили свої Ю. Ф. А. льокалі коли їх інтересує організація, а доляр на рік не велика сума, то ті відділи і так будуть українськими і коли не будуть ділитися національно, то певно будуть мати поперття ще і від других народностей і тим способом будуть приготовлені краще до виборів, які можуть наступити колинебудь.

В околиці Мондер ми вже маємо відрубну фармерську організацію, однак члени волють належати до Ю. Ф. А., бо як кажеться в "злуці сила", а з більшою організацією скоріше хтось буде числитися чим з відрубною.

Я би просив аби другі фармері, головно з округа Вікторія, також подали свою опінію що до такої організації, про яку п. Федун згадав, бо навіть і відрубна організація булаб багато кориснійша чим ніяка, а в теперішньому часі повинні фармері більше такими справами інтересуватися, як коли передтим. Як будуть дбати, так будуть мати.

С. Гевко.

Добробут за Углом

"Добробут за углом" кажуть наші економісти і політики. Але хай будуть ласкаві сказати для кого добробут? Бо ми фармері добачуємо добре, що добробут не для нас, коли замість знизити буджет Канади, уряд підносить на 70 мілионів долярів, а кожна провінція і собі хоче піднести. Ті податки звалюють головно на фармера, байдуже, що фармерський хребет здорово тріщить і болить. Вони ще наложують більший тягар, щоби фармер не міг і ворохнутися, і ще кажуть, що "добробут за углом".

Щож фармерам лишається зробити? Скинути той добробут зі своїх плечей, а висадити на плечі капіталістам і тим, що капітал обороняють. Нехай би від того "добробуту" і їм трохи плечі згорбилися. Нам, фармерам, вже того добробуту таки трохи за багато. Як фармера коштує випродукувати бушель пшениці до 70 центів, а забирають від 18 до 30ц., то це в них називається "добробут".

Тож лишаймо всякі роздори і організуймося всі до Кооперативної Господарської Федерації без згляду чи багатий чи бідний, фармер чи склепар, чи робітник і тоді скажемо почерез нашу організацію: зробіть місце для таких, які вміють зробити добробут в краю. Фармері повинні скликати загальні мітінги, брати живу участь в організації Кооп. Госп. Федерації і голосно закричати, що ми фармері, як підвалина держави, домагаємося усуспільнення банків, і щоби вартість доляра не опиралася на золоті, але на вартости продуктів, а головно на природних багацтвах краю.

Коли фармері і робітники відречуться червоних агентів з Москви і зєдинуться в одну могутню Кооп. Госп. Федерацію, то зможемо зробити добробут не кровавою різнею, але єдністю і свідомістю. Але перше нам конечно треба підтримати нашу часопис "Фармерський Голос", щоби виходив принайменше як тижневик.

Тож до діла, а побіда по нашій стороні.

Н. Г., Фармер.

Праця Добрих Учителів

Хочу поділитися з шановними читачами "Фармерського Голосу", що в нашій околиці Спрінг Крік відбулися одинацятого грудня, дебата і концерт. Дебата була під наголовком "Рішено що кризу спричинила надпродукція, як фармерських так і фабричних річей". В афірмативній стороні виступали Е. Веренька учитель, В. Петрук і Е. Кушнірик. Негативну сторону заступали учитель Іван Юрчук і Василь Сідор. Дебата випала в користь негативної сторони.

По дебаті відбувся концерт під проводом учительки з сусідної околиці Прут, пані Самуїл. В концерті брали участь старші і трох школярів. Концертова програма складалася зі співів, гри на музичних інструментах, діялогів і одної деклямації.

По скінченню концерту, забрав слово учитель Самуїл і переків нам кілька точок по українськи зі звіту промови посла Лучковича в домініяльнім парляменті. Вірю, що хто був присутний згаданої неділі в Народнім Домі, був вповні вдоволений. Всім цим особам, які брали участь чи то в дебаті чи в концерті,хай буде щира подяка від місцевих громадян. З осібна належиться подякувати п-ні Самуїл, що вона не пожалувала часу і труду і прибула зі своїми співаками до нашої околиці.

Великим гріхом булоби не згадати добрим словом про концерт шкільних дітей, який відбувся в неділю, першого січня, під проводом нашого учителя п. Юрчука в згаданім Народнім Домі. Програма була дуже багата, бо складалася з трицятьвісімох точок. Перша точка на програмі була пісня "О Канадо" по українськи. Відспівали усі разом. Вступне слово сказала учениця осьмої кляси Ганя Гуцька.

По перерві було представлення "Маруська Ялинка". Дальше марш "Побіда"—орхестра.

Учителеві Юрчукові належиться прилюдна подяка за устроєння такого концерту. Учитель Юрчук є не лише здібним учителем, але також щирим працівником і на народнім полі, помимо того що він учить від пятої до десятої кляси, ніколи не відказується від громадської праці.

Отже хай буде честь і слава таким учителям, які сповняють слова нашого незабутнього Батька Тараса "І чужого научайтесь, свого не цурайтесь". Наколиб всі українські учителі любили своє рідне як декотрі, то напевно що наше молоде покоління шанувалоб краще своїх родичів і також всі свої рідні звичаї.

Евдокія Д. Онищук.

*

(Від Редакції. — З браку місця в часописові, ми пропустили програми обох згаданих концертів, й тому просимо о вибачення).

ХТО ПІДПАЛИВ НІМЕЦЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ?

Віденська соціялістична "Арбайтер - Цайтунг" (Робітнича Газета), яка після заборони соціялістичної преси в Німеччині стала центральним органом німецької соціял - демократичної партії, пише, що замах на німецький парлямент у Берліні був провокацією гітлерівців. Арештований голяндець Ван дер Люббе стояв на службі гітлерівської партії.

Згадана газета помістила фотографію пашпорта атентатчика, доказуючи правописними помилками, що такого пашпорту не могла виставити голяндська влада. Тому вона закликає голяндський уряд, щоби він негайно виснив цю справу. Коли покажеться, що пашпорт фальшивий, це буде доказ, що підпал парляменту був інтригою самих гітлерівців. Гітлерівці купили якусь людину, щоби підпалила парлямент.

МІЛІТАРИЗМ В КАНАДІ РОЗВИВАЄТЬСЯ

Військо 30,000 мужа, які не належуть до постійної військової служби, будуть в цьому році покликані на 10 дневні управи, як це заявив минулого тижня в парляменті міністер краєвої оборони Д. М. Сутерленд.

На таку справу Канада потребуватиме $1,994,000, це є о 111 тисяч дол. більше чим минулого року.

ДВА БУВШІ ПРЕЗИДЕНТИ СТАЮТЬ ПРОТИ СЕБЕ

В доповняючих виборах федерального округа Мекензи, в Саскачевані, який зістав опорожнений наслідком назначення дотеперішнього посла Мілтона Кембела до Тарифової Комісії починають виборчу підготовку так Ліга Фармерської Єдности, як і Злучені Фармері Канади (Саскачеванська Секція).

На днях відбулася в тім окрузі номінаційна конвенція Ліги Фармерської Єдности, яка іменувала своїм кандидатом Л. Мк Немів, бувшого президента організації Злучених Фармерів Канади, а теперішнього члена Л. Ф. Є. Організація Злуч. Фарм. Канади, яка входить в склад С. С. Ф. думає виставити кандидатуру Джорджа Вилямса, також бувшого президента Зл. Ф. К.

На конвенції Ліги Фармерської Єдности брали участь члени Зл. Ф. К., які предложували конвенції, щоби не ставила офіціяльного кандидата, а згодилася попирати кандідата, [illegible] ставить "С.С.Ф.", однак більшість не згодилася на такий компроміс.

Коли і консервати і ліберали виставлять своїх кандидатів, то не трудно буде предвидіти результат з виборів, в яких оба фармерські кандидати готові провалитися на шкоду фармерам, а на користь старим політичним партіям.

Короновані Зрадники

Після світової війни при порахунках про те, хто завинив поразку центральних держав, був піднесений закид проти останнього австрійського цісаря Карла, що в 1917 році він готов був зрадити свого німецького союзника і пробував заключити сепаратний мир з антантою. З того часу про ролю австрійського Карла появилася ціла література і сьогодня стверджено вже понад всякий сумнів, що останній нащадок габсбурської династії на австрійському троні справді не вагався в найбільшій біді зрадити свого союзника, щоби рятувати для себе і своєї родини цісарську корону.

Кілька років тому в Парижі появилася на французькій мові книжка, написана князем Сикстом, братом жінки Карла, бувшої цісарени Зити. Цей Сикст, як і його сестра Зита, походять з французького роду Бурбонів. Підчас світової війни Сикст служив офіцером в бельгійській армії, боровся чи не боровся, але був на французькому фронті проти німців, а рівночасно ріжними шляхами удержував звязки з своєю сестрою і через неї з Карлом.

З початком 1917 року, коли надія на перемогу Німеччини змаліла і виринула небезпека, що Австрія не видержить довго війни і може піти тим самим шляхом, що й Росія, Карло почав рішучі кроки щодо сепаратного мира з Францією. Сикст описує в свій книжці, як в березні, а потім в травні, 1917-ого року він їздив з своїм братом Ксавером до Відня на особисті переговори з Карлом.

Перша конференція з Карлом відбулася 23-ого березня в цісарськім замку Лаксенбург під Віднем. Сикст пише, що Карло говорив про Німеччину з лютою ненавистю і снував фантастичні плани про окремий мир з Францією та Італією. Італія за зраду повинна була віддати Австрії свої африканські кольонії, зрештою Карло готов був з нею мирится. Взагалі Карло був готовий на всяку зраду, щоби ратувати свій трон. Сепаратний мир мав бути підготований потайки, щоби заскочити Німеччину доконаним фактом.

Князь Сикст вернув з Відня до Парижа і мав розмову з Пуанкаре та з Лойд Джорджом. Його найбільша жура була в тому, щоби ніхто не довідався про зраду Карла, бо це могло коштувати його голову. На його жадання Пуанкаре і Лойд Джордж дали йому слово, що задержать повної таємниці, щоби не наражати Карла на небезпеку.

В травні Сикст знов бачився з Карлом. Карло дальше обстоював думку сепаратного мира і при нагоді розмови з Сикстом виявив йому стільки військових і політичних таємниць, що за таку зраду смертельних людей покаралиби розстрілом. У своїй книжці Сикст наводить силу інформацій, які передав йому тоді Карло. Він не скривав, що ситуація для центральних держав критична і що нема що їсти. Німеччина засіяла трохи збіжжа в Румунії, але не досить. Нема чим транспортувати збіжжа, так що німці не забрали ще навіть минулорічного збору з Румунії. Без австрійської помочі Німеччина мусить голодувати, тому на випадок сепаратного мира Австрії з антантою вона сама не моглаб воювати.

Карло розповів Сикстови навіть про внутрішні голодові заворушення в Німеччині. Транспорти ріпи, що йшли з Голандії до південної Німеччини, були задержані в дорозі військовою командою і вислані в надренську промислову область, щоби втихомирити робітників. Взагалі між німцями й австрійцями, сказав Карло, панує напруження, тому що австрійці мають більше їсти від німців.

Ще більше таких самих інформацій про голод і ситуацію на фронті передав австрійський цісар заступникові держави, з якою він воював. Колиб це була звичайна людина, тоді передача таких інформацій ворогови називаласяб шпіонажею, за яку карні закони приписують кару смерти. Але для австрійського цісаря і ці способи були добрі в потребі. Коли кілька років пізніше, вже після заключення мира, ці переговори викрилися, сказав шеф генерального штабу австрійської армії, генерал Арц, про ці переговори заступникови німецької армії: "Я, як шеф генерального штабу австрійської армії мушу сказати вам, як представникови німецької армії, що мій цісар бреше... Він переговорював з ворогом і допустився вчинку, за який звичайних смертників карають на горло."

Переговори Карла не довели ні до чого і трону він не вратував. Австрія розпалася і по габсбурській династії пропав слід. Але документи, викриті тепер про коншахти Карла з Францією, лишилися історичним свідоцтвом про правдивий характер цих коронованих "батьків народу" на цісарських престолах, що готові були на найчорнішу зраду союзників і "батьківщини" для ратовання власних інтересів.

ЛЕН:—

Ч. 1. С. В.	58½
Ч. 2. С. В.	54½
Ч. 3. С. В.	42½

ЦІНИ ХУДОБИ В ЕДМОНТОНІ

Субота, 8-го Квітня, 1933.

ТЕЛЯТА:—	
Легкої ваги	$3.75 до $4.25
Середні	$3.00 до $3.50
БИКИ:—	
Добрі	$3.25 до $3.75
Середні	$2.50 до $3.00
Звичайні	$1.50 до $2.25
ЯЛІВКИ:—	
Добрі на заріз	$3.00 до $3.50
Середні	$2.25 до $2.75
Звичайні	$1.50 до $2.00
КОРОВИ:—	
Вибрані, легкі	$1.75 до $2.25
Звичайні	$1.00 до $1.50
На консерву	.50 до $1.00
БУГАІ:—	$1.00 до $1.50
СВИНІ:—Беконні	$4.50
ВІВЦІ:—	
Ягнята	$4.25 до $4.50
Річні	$2.25 до $3.25
Вівці	$1.00 до $2.00

ЯЙЦЯ

Продуцентам плачено:

За екстра	8—9ц.
За перші	7—8ц.
За менші екстра	5—6ц.

Ціна, яку платять консументи в сторах:

За екстра	15—16ц.
За перші	14—15ц.
За менші екстра	11—12ц.

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ

ЗБОЖЕВІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ

Субота, 8-го Квітня, 1933.

ПШЕНИЦЯ:—	
Ч. 1. Нордерн	32
Ч. 2. Нордерн	29½
Ч. 3. Нордерн	28
Ч. 4. Нордерн	26½
Ч. 5. Нордерн	24½
Ч. 6. Нордерн	23½
На годівлю	20½
ОВЕС:—	
Ч. 2. С. В.	11
Ч. 3. С. В.	8
Екстра ч. 1. на годівлю	8
Ч. 2. на годівлю	7½
Ч. 3. на годівлю	6½
ЯЧМІНЬ:—	
Ч. 3. С. В.	14½
Ч. 4. С. В.	12
Ч. 5. С. В.	11
ЖИТО:—	
Ч. 2. С. В.	18
Ч. 3. С. В.	16
Ч. 4. С. В.	12

Щадіть Гроші на Направках Ваших Авт!
НАША РОБІТНЯ ЗАОСМОТРЕНА В НАЙНОВІЩІ ПРИБОРИ ДО ВИКОНАННЯ ВСЯКИХ НАПРАВОК.
Зайдіть до нас заки підете де інде й переконайтесь, що ми защаджаємо вам гроші.
JOE BABIUK
Телефон 28388 — 10236 - 96th Street, — Edmonton, Alta.

КОРИСТАЙТЕ З НАШОЇ ОФЕРТИ!
Цінна Премія для Передплатників "Фармерського Голосу"
КОЖНОМУ НОВОМУ ПЕРЕДПЛАТНИКОВІ, ЩО ПРИШЛЕ ЦІЛОРІЧНУ ПЕРЕДПЛАТУ НА "ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС" В СУМІ ОДНОГО ДОЛЯРА ВИШЛЕМО
В ПРЕМІЇ
ЦІННУ КНИЖКУ, ПІД НАГОЛОВКОМ:
ДУРНІ ДІТИ
ПОВІСТЬ ІЗ ПОВОЄННОЇ ДОБИ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ
"Дурними дітьми" називає батько — священик в галицькому селі — свого сина і дочку за те, що вони будучи свідомими членами свойого поневоленого народу, зрікаються всякого вигідного життя, а кидаються у вир визвольної боротьби, за що попадають в тюрму, де через довгі місяці переносять страшні каторжні тортури. Та муки не тільки їх не відстрашують, а противно загартовують їх до боротьби за волю свойого народа.
Книжка обіймає 105 сторін друку звичайного книжкового формату. Читається з великим захопленням.
Передплату шліть на адресу:—
The Farmers' Voice
10336—96th STREET, EDMONTON, ALTA.

УКРАЇНСЬКА БЛЯХАРНЯ і ПЛЬОМБЕРНЯ
Виконуємо Всякі Пльомберські Роботи, Укладаємо Форнеси, Парові і Газові Огрівання.
НАША ЦІНА УМІРКОВАНА
Удавайтесь до:—
Ross Plumbing & Heating Co.
10322—96th Street
Edmonton, -:- Alberta
Телефон 28721
Н. Шпачинський, Менаджер.

N. ROMANIUK
Адвокат і Нотар
Телефони:
Офісу 26629; Рез. 82705
304 McLeod Bldg., Edmonton

G. H. VanAllen & Co.
G. H. VANALLEN, K.C.
THEODORE COHEN, LL.B.
Адвокати
2 National Trust Building,
Edmonton, Alta.
Phone [illegible]

АДВОКАТСЬКА ФІРМА
Harvie, Bury & Yanda
Полагоджує всякі судові справи, як цивільні, кримінальні і т.д. Пишіть по українськи.
208 Bank of Toronto Bldg.
Phone 23115 EDMONTON

Office Phone 21962 House Phone 23385
E. C. DARLING
АДВОКАТ
707 McLeod Bldg., Edmonton, Alta. and Smoky Lake, Alta.

Др. В. С. НЕВЧАС
ЛІКАР-ХІРУРГ І АКУШЕР
Тел. Офісу 23132 — Рез. 24504
4 Bradburn - Thomson Block,
Next to Army & Navy Store

Телефон Офісу 24416
Др. І. Верхомин
ЛІКАР - ХІРУРГ
Тел. Резиденції 73158
Електро-Терапія
Christie Grant Block, -:-
Др. Ф. Ґовда
ДЕНТИСТ
Тел. Резиденції 23219
Edmonton, Alberta

ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС
The Farmers' Voice
Часопис Присвячений Фармерським та Робітничим Справам

ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС
Виходить що два тижні, кожного 10-го і 25-го дня в місяці.
Передплата виносить на рік $1.00, на пів року 50ц.
10336 — 96-та вулиця, Едмонтон, Альберта.

[illegible]ARMERS' VOICE
[illegible]rainian Semi-Monthly
[illegible]shed on the 10th and 25th day of each month.
10336—96th Street
Edmonton, Alberta.
Phone 24771

РІК II. ЧИСЛО 8. ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА, 25-го КВІТНЯ, 1933. EDMONTON, ALBERTA, APRIL 25th, 1933. No. 8, VOL. II.

Злучені Держави Усунули Золотий Стандард

В середу, 19. ц. м. рознесли телеграфічні дроти вістку про те, що обі американські палати згодилися усунути золотий стандард американської валюти й завести в краю контрольовану інфляцію, нащо Конгрес дав президентові Рузвелтові вільну руку випустити нові гроші.

Наслідком цього кроку американські гроші потаніли і на нюйорській біржі занотовано дуже оживлений рух в перепродажі ріжних акцій. Преса подає, що такого руху не було там ще від 1927 року.

Англійські фінансисти занепокоєні

Вістка про кроки Вашингтону викликала в фінансових кругах деяких держав небувале здивування, бо звісно, що Злучені Держави посідають одну трету світового запасу золота, а англійські фінансові круги прямо занепокоєні, бо упадок американського доляра значно підірве англійську торговлю. Англія стає перед страхом, що прийдеться утратити ті ринки, які набула від часу коли завела в себе інфляцію, в корость Злучених Держав, які будуть могли в наслідок таних грошей збільшити експорт з краю, що до певної міри причиниться до оживлення американської індустрії, на некористь індустрії в Англії, якої колеса стануть обертатися поволіше, або подекуди й зовсім перестануть обертатися.

Предвиджують добрі наслідки для Канади

Коментуючи інфляцію американської валюти, канадійська щоденна преса добавує, що Канада зможе багато скористати з обниження вартости американських грошей раз тому, що Канада має нагоду заощадити великі суми змінного, які приходилось платити при сплачуванню довжних рат на бондах в американській валюті, як також на імпортах товарів, які доводиться Канаді набувати в Злучених Державах.

Панує також переконання, що й Канада невдовзі заведе інфляцію.

Інфляція наступила під натиском фармерів

Скільки обезціннення американської валюти буде мати користних наслідків для Канади, а особливо для фармерського стану, годі пророкувати. Канада покищо ще й надалі лишається при золотому підкладі канадійської валюти і якщо премієр Беннет не навчиться нічого з найновішої лекції Злучених Держав і не копне золотий стільчик з під канадійської валюти, видається, що мимо всього штучно роздуваного пресою оптимізму, ціна на фармерських продуктах, а головно на пшениці, не дуже то піднесеться. Злучені Держави через обезціннення своєї валюти можуть бути поважним конкурентом канадійської пшениці навіть на британському ринкові. Слід зрозуміти, що до обезцінення американської валюти причинилися найбільше американські фармері, які загрозили своїм конгресменам, що коли Злучені Держави не обезцінять гроші, то вони мали вийти на рільничий страйк 3-го травня.

ЕКЗЕКУТИВА Ю. Ф. А. ДОМАГАЄТЬСЯ ЗАМКНЕННЯ ГОВЕРМЕНСЬКОГО БУДИНКУ

На своїому черговому засіданню Екзекутива Злучених Фармерів Алберти (Ю.Ф.А.) в Келгарах ухвалила резолюцію, в якій домагається від уряду замкнення будинку, в якому мешкає лефтенант-говернор Алберти.

Удержання цього дому коштує провінцію 25 тисяч долярів річно, які то кошти покриває уряд з податків і Екзекутива Ю.Ф.А. уважає, що краще замкнути цей будинок, чим обнижувати шкільні гренти.

Віримо, що крок Екзекутиви фармерської організації стріне загальне признання серед фармерів, бо 10 тисяч річної платні, яку одержує лефтенант-говернор, є вповні вистарчаючою на життя і з тої платні може він заплатити сам рент і удержання дому, а гроші видавані на удержання дому коштом провінції можна обернути на щось кориснішого.

Премієр Браунлі проти замкнення будинку

На питання репортерів преси, що думає премієр про резолюцію Ю.Ф.А. Екзекутиви, відповів він, що замкнення будинку не принесе великих защаджень, бо навіть коли в ньому не мешкавби лефтенант-говернор, то будинок порожним держати не можна й все таки треба когось оплачувати, щоби його доглядав, а це також коштувалоб гроші. Будинку в цю пору продати не мож і не можна допустити до того, щоби він стояв пусткою, — каже премієр.

МАНІТОБСЬКІ ПОСЛИ УХВАЛИЛИ ЗНИЖКУ ПЛАТНІ

Посли манітобського сойму ухвалили обнизити свою посольську платню о 7 процент, тобто з $1,800 на $1,674, як також заявилися за зменшенням числа послів.

Послам Алберти та Саскачевану не зашкодилоб взяти собі акцію манітобських послів за примір.

АЛЬКОГОЛЬ З ПШЕНИЦІ

Фармерський посол до домініяльного парламенту Кутей (з Мекланд) взиває федеральний Департамент Рільництва, щоб поробив докладніщі досліди про виріб алькоголю з надвишки канадійської пшениці, який з домішкою газоліни, може дуже добре надаватися до ужитку в автах, тракторах і взагалі в машинах, палених газоліною.

Посол Кутей наводив, що багато канадійської пшениці можна зужити на виріб такого алькоголю і це причинилосьби до піднесення ціни на пшениці щонайменше 10ц. на бушлі.

РОБІТНИЧА ПОБІДА В ЗАХІДНІЙ АВСТРАЛІЇ

В виборах, які відбулися в стейті Західної Австралії, 9-го квітня, робітнича партія вибрала більшість послів проти коаліційного уряду —під проводом премієра Мічеля. Тимсамим Західна Австралія виявила своє бажання відлучитися від австралійської конфедерації, в якій східні стейти контролюють цілий край, подібно, як досі в Канаді, що Онтерія і Квебек, мають політичну і фінансову контролю над цілою Канадою.

Робітнича партія, яка звела завзятий бій за сецесію одержала при виборах 28 послів, націоналісти 8, краєва партія 9. З пятьох округів ще не було точного висліду, коли пишемо цей звіт, однак колиб з тих округів і вибрали посли коаліції, то все таки робітнича партія матиме 6 послів більше.

ГРОЗИТЬ КОНФІСКАТОЮ МАЙНА

Коли в стейті Міннесота, в Злучених Державах зібралася перед соймовим будинком товпа народу, що прибула там з домаганнями, аби уряд заопікувався голодним населенням, забезпечив фармерів перед утратою майна і дальшим зубожінням, говернор Ф. Б. Олсон промовляючи до зібраних зі сходів стейтового капітолю сказав, що коли сойм, який тепер там засідає, не подбає, щоби поправити відносини населення, то він сам, силою свого становища, догляне, щоби в його стейті населення не терпіло нужди, хочби прийшлося сконфіскувати багатій клясі майно і проголосити в стейті виїмковий стан. "Так довго, як довго це спочиває в моїй силі, я не допущу, щоби в моїому стейті населення терпіло нужду".

Олсон є одиноким фармерсько-робітничим говернором у Злучених Державах, який в послідних часах звернув на себе увагу тим, що не боїться виступати проти капіталістичних безправств. Недавно, коли в стейті Міннесота кредитори почали наступ на задовжених фармерів, висилаючи шерифів, говернор Олсон покликав військо, щоби перешкодило в тому й прогнало шерифів з ліцитації.

Досі ми знали тільки про случаї, що військо стояло все на службі кляси пануючої, але говернор Олсон проломав той звичай і покликав військо на оборону бідних.

БРЕКЕН ЗА ОБНИЖЕННЯМ ПРОЦЕНТОВОЇ СТОПИ

Заким манітобський сойм відрочено, премієр Брекен вніс резолюцію з домаганням, щоби домініяльне правительство, в кооперації з прочими провінціями, повзяло кроки обнизити процентову стопу. Робітнича група в цілости одобрила резолюцію.

КЕЛГАРИ НЕ ПОКИДАЄ ДУМКИ ПРО СКРИПТИ

Місто Келгари, яке від кількох місяців носиться з думкою випустити свої домашні гроші (скрипти), має на думці внести до провінціяльного уряду Алберти і домініяльного, петицію о позволення друкування скрипт в 50-центових і однодолярових деномінаціях.

ХОТЯТЬ ОБМЕЖИТИ ВЖИВАННЯ ПАЛЬНОГО ОРУЖЖЯ

На днях внесено в домініяльному парламенті в Оттаві поправку до закона про вживання пального оружжя, тобто револьверів, пістолів чи бровнінгів, без спеціяльного дозволення від поліції. За нарушення такого закона предвиджується кара пять літ тюрми. Таксамо буде заострена кара проти осіб, які без спеціяльного перміту таке оружжя продають.

НЕ ДЛЯ ВСІХ ДЕПРЕСІЯ

Недавно дирекція Вулвартового склепу в Англії проголосила, що ця компанія виплатить шеровцям за 1932 р. 70 процент в дивідендах. Щоби належно "відсвяткувати" свою радість, яких 20 найвищих урядовців фірми устроїли в Лондоні бенкет, на якому обід виносив по $38 від особи.

Зараз через дорогу від того готелю є звісний лондонський Гайд Парк, в якому в той самий час тисячі безробітних сидять по лавках голодні і обдерті.

Вулворт склеп, це той 15-центовий склеп, який має свої філії і в Канаді.

Росія винна Великій Британії $3,284,865,000, тобто о половину більше чим цей довг виносив в році 1918.

ПРИЗНАЮТЬ НЕДОСТАЧУ ПОЖИВИ; ЗАПЕРЕЧУЮТЬ ГОЛОД

"Хоч в Росії від якогось часу панує серіозна недостача поживи, то ширені вістки за границею, немов тут панує голод, є рішучою брехнею". Так говорять про теперішню ситуацію самі большевики в Росії. В своїому офіціяльному звіті говорять, що недостача поживи панує навіть в таких рільничих країнах, як Кавказ і Україна, та що ця недостача буде тривати аж до нового збору хліба. Всеж таки після большевицької "льогіки" недостача поживи це не є жаден голод!..

Коли вам не дається хліба, ви можете тільки говорити, що не маєте що їсти, однак не смієте говорити, що ви голодні.

Хитріж ті товариші большевики, ей Богу хитрі. І їсти нема що і голоду нема...

За Чиї Гроші Гітлер Добився Диктатури?

Навіть за панування Кайзера про Німеччину не писала тільки світова преса, як це діється тепер, відколи Гітлер став диктатором того краю. Ні Сталін, ні Муссоліні не звернули на себе ніколи стільки уваги, що Гітлер. Немає дня, щоби преса не доносила сензаційних вістей то про жидівські погроми, то про нові погрози Гітлера відібранням якихсь там німецьких територій, тощо. Їм ні числа, ні міри. Одного тяжко дочитатися, а іменно, що за близько двомісячної диктатури Гітлер не почав переводити ані одної точки зі своєї програми, — оздоровити німецькі економічні відносини, як це його партія обіцювала доки ще старалася допасти до влади. Не почав Гітлер брати в карби ані банкирів, ні лихварів, ні індустріяльних баронів, взагалі ані пальцем об палець не вдарив Гітлер, щоби завести приобіцяне "третє царство" німецькому народові. Всьо що він дотепер робить то нечувані експерименти вбити в німецькому народові всяке чувство людяности, взяти нарід в карби неволі, наслідуванням що до йоти московських большевиків з тою хиба ріжницею, що червоні кати роблять це нібн в імени робітників, а Гітлер в імени "відродження німецького народу" та старається в Німеччині викликати такий воєнний настрій, якого Німеччина не знала навіть в послідній великій війні. Все це робиться для підготовки Німеччини до нової різні і саме тепер показується, які сили криються поза тим німецьким гітлеризмом, та хто то фінансував гітлерівський рух.

Фабриканти муніції пособляли Гітлерові

Один визначний европейський кореспондент фон Пассан, який є дуже добре обзнакомлений з ситуацією в Німеччині, пишучи про шалене зброєння Німеччини, ставить перед читача такий запит: "Пощо Німеччині великої армії? Ради забезпеки? Та чи атакує хто Німеччину?" і рівночасно дає таку відповідь: "Німці свідомі того, що на них ніхто не приготовляє наладу, однак і свідомі того, що й сусіди озброєні від ніг до голови. Та мотивів Німеччини зрівноваження своєї збройної сили з другими націями треба пошукати деінде. Через роки гітлерівський рух фінансували так німецькі капіталісти, як і монархісти, а також заграничні капіталісти, яких капітал заангажований в фабриках амуниції. Фінансували Гітлера росій-

(Докінчення на стороні 4-ій)

Є Місце На Поправлення Економічних Відносин

Промовляючи в домініяльному парляменті підчас дебати над федеральним буджетом, фармерський посол Кутей з Мекланд, Алта., один з діяльніших членів Федерації Кооперативної Господарки, сказав, що уряд немає найменших плянів на поліпшення тяжкого положення краю, а тільки живе надіями на поправлення відносин, хоч в дійсности не робиться нічого, щоби ті надії сповнити. Великі надії покладає тепер уряд на нову економічну конференцію, яка відбудеться в червні в Европі, однак ця надія може бути порожною і конференція готова не принести нічого. "Конференція, чи не конференція, Канада мусить сама розвязати свою проблєму" — говорив посол Кутей. Політика уряду в піддержуванню золотого стандарду тільки причиняється до побільшення цеї проблєми. Відносно побоювань уряду перевести в краю контрольовану інфляцію, посол Кутей сказав:

В обличі всього того, що сталося, міністер скарбу говорить, що неминучим наслідком інфляції наступить відтягнення чужинецями капіталу з нашого краю, тобто, що доляри від нас відлетять, не сказавши куди.

Ціла сума банкових пожичок і валюти виносить 700,000,000 дол. менше чим перед трома роками. Цю суму можна заступити інфляцією контрольованою в такий спосіб, що можна піднести рівень цін на фармерських продуктах. Посол Кутей також підніс конечність заложення центрального банку.

"Мабуть я повинен ясно зазначити, що обстоюючи заложення центрального банку, я маю в виду національний банк на 100 процент державний, якого завдання й функції булиб виразно означені в чартері".

Посол Кутей заявив, що хоч він рад чути, що канадійські банки находяться в доброму стані, то кінець кінців, населення з банків не жиє. Воно жиє з індустрії і продуктів. За багато звертається уваги на тривкість банків, а за мало на певність індустрії і продукції. Забагато присвячується уваги фінансам, а за мало звертається уваги на вимоги населення.

В Канаді й під теперішню пору є ринок збуту на продукти нашої індустрії, колиб тільки ми більше хотіли звернути уваги на людські запотребовання, а менше на зиски.

Покликуючися на цифри Статистичного Бюра, посол Кутей навів, що в Канаді є 728,000 фармів (для заокруглення цифр пропускає він сотки, а покликається тільки на тисячі). З цих 728,000 тільки на 116,000 фармах є радів. Значиться, можна знайти ринок на 612,000 радій. На 321,000 фармах є авта, а 407,000 фармерів обходяться без авт. Телефонів є 233,000, а 494,000 фармів без телефонів. Не забувайте, що ця статистика є з року 1931, а в 1932 році більш чим половину телефонів забрано. З цілого числа, заледви 60,000 фармерів мають в кухнях водопроводи, а тільки в 36,000 хатах є купальні. Скільки інших вигод моглиб мати в себе фармері, колиб так уряд хотів подбати о плянову господарку в краю, зрозумів вимоги людства в першій мірі, а не беріг інтересів банкових магнатів?! Чи господиням на фармі не належиться така сама вигода, як і господиням по містах, що моглиб мати і електричні пральні, електричні залізка до прасовання, електричні печі, електричні холодільні на переховання мяса, сметани і т. п.?

Та вмісто плянової господарки в краю, вмісто привернення купчої сили, уряд видушує з населення останні соки, наложуючи податки на цукор і інші потрібні до життя річі, щоб тільки зрівноважити буджет, щоб не потерпіли банки і грошеві магнати!..

БУВШИЙ МЕЙОР БЛЕЧФОРД ПОПОВНИВ САМОВБИВСТВО

Минулої суботи, 22. ц. м. в ріці Саскачеван, одну милю на схід від моста на "Фрейзер Флетс" в Едмонтоні, знайдено тіло К. Блечфорда, який поповнив самовбивство вистрілом з револьвера почім кинувся в ріку.

Блечфорд покинув дім ще в четвер рано коли вся родина ще спала. Коли через два дні не навертав до дому, жінка дала про це знати едмонтонській щоденній пресі та заким поліція почала за ним пошукування, хлопчиска, які бавилися над рікою вглядали його тіло в ріці.

Блечфорд був колись алдерменом, опісля через три роки мейором Едмонтону, а також послом до Оттави з Східного Едмонтону, до 1930 року.

Послідними часами скаржився на лихе здоровля і нервовість і мабуть це було й причиною до трагічного покінчення з життям.

ФРАНЦІЯ МАБУТЬ ПІДЕ В СЛІД ЗА ЗЛ. ДЕРЖАВАМИ

Лондонська преса з суботи, 22. ц. м. подає, що в фінансових кругах панує переконання, що Франція піде слідами Злучених Держав і також усуне золотий стандард французької валюти.

Фармер одержує заледви два і пів цента за кварту молока, яка продається в містах по 10 до 11 центів. Чи дивно, що діти безробітних немають подостатком найважнійшої для них поживи—молока?

ОДИНАЦЯТЬ ДЕРЖАВ БЕРУТЬ УЧАСТЬ В КОНФЕРЕНЦІЇ

Цього тижня почалася у Вашингтоні, Злучених Державах, конференція представників одинацятьох держав, які зістали запрошені президентом Рузвелтом, щоб порадитися спільно над справами економічними, тарифовими та справою роззброєння.

До участи запрошено Англію, Францію, Італію, Німеччину, Китай, Японію, Бразилію, Мексико, Аргентину, Чілє й Канаду.

Ця конференція малаб обдумати пляни на світову економічну конференцію, яка має відбутися в Лондоні в червні, при участи всіх держав світа, на якій, як кажуть, малосьби вирішити остаточне оздоровлення промислу й торговлі.

Скільки користей принесе Вашингтонська конференція, а по ній лондонська, можна здогадуватися по тім, скільки принесли всі попередні конференції.

РЕФЛЕКТОРИ ДАРОМ

Саскачеванський уряд рішив давати фармерам зовсім даром червоні рефлектори, які фармері малиб уживати на возах. Ці рефлектори заступалиб ліхтарні, які служилиб в ночі автомобілістам за пересторогу, чим до великої міри може буде оминути нещасних зударів з возами, [illegible]. Кожний фармер дістане їх даром [illegible] муніципальні уряди.